

De Nieuwe MAGAZINE Werker

V.U.: Robert Verteneuil - Hoogstraat 42 - 1000 Brussel | Afgiftekantoor: Antwerpen X

ABVV

GELIJKHEID V/M BLIJFT STRIJD PUNT

Vrouwen verdienen gemiddeld nog steeds 20 procent minder per jaar dan mannen. Wij willen hen een duwtje in de rug geven door het minimumloon op te trekken naar 14 euro bruto per uur of 2.300 euro per maand.

Sociale dumping

Strengere wet
tegen uitbuiting

Verkiezingen

Ons klimaatplan

Discriminatie

Gerichte controles,
gelijke kansen

Inhoud

De Nieuwe Werker

Je vakbond ABVV online

www.abvv.be

www.vlaamsabvv.be

 vakbondABVV

 @vakbondABVV

 vakbond.abvv

 Abonneer je op de nieuwsbrief
Geef je e-mailadres door op www.abvv.be

 Mijn ABVV
jouw dossier op www.abvv.be/mijn-abvv

  DNW-app

Jouw vakbond en de actualiteit

ABVV in beeld	4
Snelnieuws	5
Sociale dumping	6-7
Gerichte controles voor gelijke kansen	8
Ontwerp-IPA: gewikt en gewogen	9
Verkiezingsmemorandum Vlaams ABVV	10-11
Hoe scoort jouw bedrijf op milieuvlak?	12
Deeltijds met uitkering? Opgelet!	13
ABVV-Brussel eist invoering reconversiecellen	14

15-19

Dossier: Dag voor Gelijk Loon v/m

“De loonkloof tussen mannen en vrouwen vertaalt zich later ook in een pensioenkloof. Vrouwen betalen een dubbele rekening, tijdens en na hun loopbaan, en dat is onaanvaardbaar” 15-19

Vraag en antwoord 20

Jouw centrale

Algemene Centrale	21-23
Metaal	24-25
BTB	26-27
Horval	28-29
BBTK	30-32

Jouw regio 33-35

Colofon

Hoofdredacteur: Daan Nelen ■ Redacteur: Geeraard Peeters ■ Secretariaat: 02 506 82 45
Abonnementen: 02 506 82 11 ■ DNW@abvv.be ■ Hoogstraat 42, 1000 Brussel ■ Lay-out: qua3art

Edito

Lentekriebels

Sinds het begin van het jaar – met een piek in maart – hangen er lentekriebels in de lucht. Een massale mobilisatie van burgers en vakbonden drukt een sterk verlangen naar verandering en gelijkheid uit. We juichen dit toe. Tegelijkertijd stellen we vast dat de staking, het actiemiddel dat zo vaak wordt verguisd wanneer wij het aanwenden, eerherstel ondergaat nu het ingezet wordt in andere mobilisaties.

Klimaatstaking

Te beginnen met de jongeren die elke donderdag de aandacht vestigen op de klimaatkwestie. Ze maken zich terecht zorgen. Een deel van de machthebbers die kortzichtige economische belangen dienen, ontkent de hoogdringendheid. Anderen erkennen de hoge nood, maar zonder overtuiging, laat staan daadkracht. Een beetje zoals de getuigen van Jehova die het einde van de wereld verkondigen. Ze nemen geen concrete beslissingen die in verhouding staan tot de inzet, gaan geen sterke verbintenissen aan... Met klimaatnegationisme, -sceptisme, -pragmatisme en -onverschilligheid geraken we niet vooruit. De betreurenswaardige illustratie hiervan is het mal figuur dat België sloeg op de klimaatop in het Poolse Katowice.

Miranda Ulens
Algemeen secretaris

”

Met onverschilligheid geraken we niet vooruit

Wij nemen duidelijk standpunt in. We hebben altijd gezegd dat er “geen banen zijn op een dode planeet”, maar ook dat de nodige strijd tegen de klimaatverandering en de bijhorende technologische omwenteling niet mag gevoerd worden op kap van de werknemers en meer bepaald de kortst geschoolden. We herhalen dat sociale rechtvaardigheid niet uit het oog mag worden verloren. De vergroening van de economie moet een rode draad van rechtvaardigheid hebben.

Vrouwenstaking

Daarnaast zijn er de vrouwen die opriepen tot een staking om hun eis voor gelijkheid kracht bij te zetten. Ook dit is ons terrein, met de nuance dat wanneer wij de nadruk leggen op loongelijkheid, we erop wijzen

dat loon slechts één indicator is van de ongelijkheid waarvan vrouwen slachtoffer zijn. Een goed loon en gelijke toegang tot goede banen vormen een katalysator voor de emancipatie en de economische zelfstandigheid van vrouwen.

We voeren hier al vijftien jaar campagne rond en we hebben al grenzen verlegd, maar we stellen vast dat het niet snel genoeg gaat. Met onze campagne ‘Fight for €14’ willen we een boost geven aan de eis van de vrouwen, van wie velen een karig loon ontvangen, dat bovendien nog lager ligt omwille van deeltijds werk.

Wet tegen sociale dumping

Ons streven naar (loon)gelijkheid en sociale rechtvaardigheid vind je ook terug in onze actie tegen sociale dumping. Hier gaan we voor loongelijkheid voor alle werknemers ongeacht hun herkomst, de erkenning van waardig werk en strijden we tegen de negatieve spiraal van ‘om ter goedkoopst’, de oneerlijke concurrentie die jobs, lonen en veiligheid van alle werknemers in gevaar brengt.

De logheid van Europa is een flauw excuus om niet te handelen of om ons aan het lijntje te houden. Daarom lanceren we een concreet voorstel: een wet die op nationaal niveau de strijd aanbindt tegen deze oneerlijke praktijken. Dit ontslaat Europa niet van zijn verantwoordelijkheid, ook op dat niveau moet worden gehandeld. De nationalistische reflex en het ‘ieder voor zich’ leveren niets op. Vandaar dat we actie voeren tegen racisme op 24 maart: tegen de ongelijkheid die verdeelt, voor gelijkheid.

De timing van deze mobiliserende kriebels is perfect: net vóór de regionale, federale en Europese verkiezingen. Zo zetten we de voor de mensen belangrijkste thema's op de agenda. Zo herinneren we eraan dat de democratie ook op straat ontstaat. Maar niet alleen daar, ook in het stemhokje. ■

Robert Vertenueil
Voorzitter

IN BEELD

8 maart

Internationale Vrouwendag

Een vrouwenstaking en een mars vertrekkend vanop het Brusselse Europaplein. De 'Ladies in red' waaronder het ABVV waren van de partij. Omdat 'gelijkheid realiseren' onze kerntaak is.

14 maart
Dag voor Gelijk Loon /
Fight for €14

Dit jaar stond onze jaarlijkse actiedag in het teken van 'Fight for 14' - het optrekken van het bruto minimumloon naar 14 euro. Een menswaardig minimumloon dat veel vrouwen dat extra noodzakelijk duwtje in de rug kan geven.

15 maart
Jongeren
klimaatactie

Hoed af voor de nieuwe generatie die op 15 maart de klimaatmars in Brussel mee gestalte gaf. Een klimaatmars waar ook wij aan deelnamen. Omdat het klimaat ook onze zaak is.

18 maart
ABVV actie tegen
sociale dumping

Voor het derde jaar op rij een nationale actiedag op 18 maart tegen sociale dumping. We confronteerden de beleidsmakers en eisten de goedkeuring van een wet tegen sociale dumping.

60%

Vlamingen spaart niet of weinig

Uit een onderzoek van Test-Aankoop blijkt dat zes op tien Vlamingen er niet of amper in slagen te sparen. De consumentenorganisatie ondervroeg meer dan 3.000 Belgen. Hieruit blijkt nogmaals dat het met de koopkracht in ons land niet goed gaat. De helft van de respondenten zegt af en toe moeite te hebben om de facturen te betalen. Vooral alleenstaanden, eenoudergezinnen en grote gezinnen hebben het het moeilijkst.

Caroline Copers@ABVV_CCopers

Nu ook #Testaankoop alarm slaat haalt dalende koopkracht het nieuws. Wij zeggen dit al maanden. Zo ook #decenniumdoelen of #netwerkarmoede-verenigingen

Celien Vanmoerkerke@celienvmk

Hogere minimumpensioenen? De regering voorzag exact 0 euro voor wie geen 45 jaar loopbaan heeft en een schamele 17 euro voor wie dat wel had. Alle andere verbeteringen zijn het gevolg van sociaal overleg en indexering. #begov #eerlijk

Verlof voor (toekomstige) werkende ouders? Ken je opties

De komst van kinderen betekent een grondige uitdaging om werk en privéleven in evenwicht te houden. De eerste stap hierin is je opties te kennen. Een nieuwe handige ABVV-brochure informeert je over je rechten bij zwangerschap, moederschapsverlof, vaderschapsverlof en geboorteverlof, borstvoedingspauzes, kraamgeld, kinderbijslag, tijds-krediet, ouderschapsverlof, enzovoort.

➔ Surf naar www.abvv.be/brochures

Probleem langdurig zieken wordt enkel maar groter

Nooit eerder duwde een regering langdurig zieke mensen zo snel terug naar hun job, maar sinds de start van de legislatuur zijn er liefst 71.000 nieuwe zieken bijgekomen. “De regering is te harteloos te werk gegaan”, legt federaal secretaris Raf De Weerd uit. “Mensen die langdurig ziek thuis zitten de indruk geven dat het hun eigen fout is en dat ze zelf zo snel mogelijk opnieuw uit de put moeten klimmen, dat helpt niet. Het nieuwe re-integratiesysteem werkt met veel te strikte termijnen. Mensen worden te snel verplicht om terug te keren, terwijl ze daar soms nog niet klaar voor zijn.” In plaats van werknemers – ziek of gezond – te pesten, zou de regering beter werk maken van werkbaar werk, opdat werknemers het weer kunnen volhouden.

Linx+ Trefdag op zondag 9 juni

Diest, versterkte stad met een rijk verleden, waar de graven van Nassau ooit regeerden en The Scabs hun eerste noten speelden. De citadel is ons vertrekpunt voor een bezoek aan de parachutisten, de prins van Oranje, de begijnen, de nachtwachter en de plaatselijke brouwers. Wie graag verder uitwaaiert kan de fiets op om het Hageland te doorkruisen, in het spoor van Sven Nys, de Vlaamse mijnwerkers van Marcinelle of de wijnboeren van het Hageland.

Vlaanderen
verbeelding werkt

➔ Info en inschrijven op www.linxplus.be

Binnenkort stemrecht voor uitzendkrachten

In de commissie Sociale Zaken van het federaal parlement werd na ons lobbywerk het stemrecht voor uitzendkrachten goedgekeurd. Alle interimers met minstens drie maanden anciënniteit (onderbroken of ononderbroken in de zes maanden voor de aanplakking van de verkiezingsdag) zullen mogen stemmen

bij de sociale verkiezingen in het bedrijf waar ze werken. Een goede zaak, want uitzendkrachten mogen geen soort van onmondige tweederangswerknemers zijn en moeten vertegenwoordigers kunnen kiezen in de ondernemingsraad en in het comité voor preventie en bescherming op het werk.

Vacatures

ABVV Horval zoekt:

- administratieve assistent (v/m)
- meer info op www.horval.be**

Het Federaal ABVV zoekt:

- medewerker Netwerk & Telecom (v/m)
  - Middleware Developer (v/m)
- meer info op www.abvv.be/vacatures**

BTB zoekt:

- medewerker (v/m)
- voor sector transport en logistiek
meer info op www.btb-abvv.be

Sociale dumping

Voor een strengere wet tegen uitbuiting

Het wordt tijd voor kordate maatregelen. Het ABVV pleit voor een echte wet tegen sociale dumping, opdat de uitbuiting van werknemers stopt. “De strijd tegen sociale dumping is een werk van lange adem.”

Het probleem met sociale dumping is vaak hetzelfde als met fiscale optimalisatie. Het is dikwijls gewoon legaal, maar de schade aan onze samenleving erdoor is enorm. Wie een dure boekhouder kan betalen, kan hem of haar de opdracht geven zijn of haar kapitaal te parkeren in één of ander belastingparadijs. Het is niet netjes, maar wel legaal. Buitenlandse ondernemingen kunnen in ons land werknemers aan het werk zetten aan veel lagere kosten. Het is niet netjes, maar tot op vandaag in de meeste gevallen nog steeds legaal. Vaak worden fiscale en sociale dumpingconstructies trouwens actief mogelijk gemaakt door de Europese instellingen met hun regels in functie van de concurrentie en het winstbejag. Of door de tekortkomingen en de gaten in de bestaande wetgeving. Of door een gebrek aan overeenstemming tussen de Europese, federale en gewestelijke regels. We zien dat ondernemingen met weinig scrupules hier gebruik van maken en aan concurrentievervalsing doen en buitenlandse werknemers regelrecht uitbuiten.

“De werknemers, werkgevers en de sociale zekerheid verliezen allemaal aan sociale dumping. Enkel de werkgevers die met de oneerlijke praktijken bezig zijn, maken winst ten koste van de arbeiders”, zegt federaal secretaris Raf De Weerd.

Het probleem is niet dat buitenlandse werknemers bij ons komen werken. Het probleem is dat de rechten van deze werknemers massaal omzeild en fors met de voeten getreden worden. Daarom pleiten we voor een echte wet tegen sociale dumping. Deze wet is vóór transparantie, tegen postbusfirma's en schijnzelfstandigen, bevat sancties voor overtreders, enzovoort.

Transparantie

Sociale dumping is moeilijk te bestrijden omdat de constructies – dikwijls in onderaanneming – zodanig ingewikkeld zijn dat niemand er nog wijs uit raakt.

Wij stellen voor om het aantal onderaannemers te beperken tot twee niveaus, zowel voor privé- als voor overheidsopdrachten. Daarbij moet, ter bescherming van werknemers, de volledige onderaannemingsketen hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de betaling van lonen. Deze bescherming moet alle betalingen dekken, inclusief die uit het verleden.

Om controles te vergemakkelijken is een wettelijke verplichting tot elektronische registratie nodig van alle werknemers op een werf, ongeacht de omvang ervan. Vandaag geldt die verplichting al voor bouwerven boven een bepaald bedrag. Veralgemening van de verplichting moet controlediensten beter in staat stellen te weten wie op welk moment op een bepaalde plek aan het werk is, en in welk statuut (werknemer of zelfstandige).

Op 18 maart hielden we bij alle instanties een pleidooi voor een wet tegen sociale dumping.

▷ Postbusfirma's en schijnzelfstandigen

Briefbusfirma's of postbusvennootschappen zijn bedrijven die in een bepaald land geregistreerd zijn - een briefbus hebben - maar er eigenlijk geen economische activiteit uitvoeren. De eigenaars doen dit om wettelijke, meestal fiscale of sociale verplichtingen te omzeilen. Zo kan het zijn dat een appartementje in Luxemburg of in de Slovaakse hoofdstad Bratislava wel 50 briefbussen aan de deur heeft van allerlei firma's die er geen enkele activiteit hebben, maar wel hun hoofdzetel of filiaal gevestigd hebben.

Daarnaast zijn er de schijnzelfstandigen: ze hebben het statuut van zelfstandige, maar werken in realiteit voor een werkgever. Het zijn dus eigenlijk gewone werknemers. Dit valt onder sociale fraude - de sociale zekerheid loopt immers een pak inkomsten mis door dit gesjoemel met statuten - en werknemers kunnen geen beroep doen op bepaalde sociale voordelen, zoals moederschapsverlof of jaarlijkse vakantie.

Een strijd tegen frauduleuze economische constructies is ook nodig, met name een effectievere controle op ondernemingsgroeperingen die vaak vehikels zijn voor deloyale praktijken.

Strenge controle is een must tegen deze 'race to the bottom', waar uiteindelijk alle werknemers de prijs voor betalen.

Sancties

Een wet tegen sociale dumping moet de rechten van alle werknemers garanderen. Of die nu in Bulgarije ingeschreven staan en in België in de bouw komen werken. Of vanuit India in een apart statuut in de Europese IT-sector. Enkel ondernemingen en opdrachtgevers winnen immers met sociale dumping. Om daar paal en perk aan te stellen zijn strenge sancties nodig.

Daarom stelt het ABVV onder andere voor om:

- Voorafgaand te controleren op reële economische activiteit door elke onderneming die overweegt om werknemers te detacheren in een ander land;
- meer middelen en personeel te voorzien voor nationale inspectiediensten;
- de oprichting van een Europese arbeidsautoriteit te steunen, met het oog op betere samenwerking tussen de nationale diensten;
- een Europese kruispuntbank voor de sociale zekerheid op te richten;
- in bepaalde fraudegevoelige sectoren Europese samenwerkingsakkoorden af te sluiten;
- een afschrik-effect te creëren door zware sancties op te leggen aan malafide werkgevers of opdrachtgevers. ■

Welke effecten heeft sociale dumping?

De enige die winnen bij sociale dumping zijn de bedrijven die profiteren van de buitenlandse werknemers. Alle anderen verliezen. In de eerste plaats de buitenlandse werknemers die worden uitgebuit: armoedig loon, erbarmelijke omstandigheden, onmenselijk werkritme, weinig dekking in geval van ongevallen, minder recht op sociale bescherming. Maar sociale dumping is ook oneerlijke concurrentie voor werknemers en werkgevers die de regels wél volgen. Het kost duizenden jobs en bedreigt hele sectoren. Bovendien betekent dit ook

- lagere inkomsten voor onze sociale zekerheid omdat sociale bijdragen worden betaald in het land van herkomst;
- hogere uitgaven voor onze sociale zekerheid omdat Belgische werknemers buitenspel worden gezet door concurrentie en in de werkloosheid terechtkomen;
- afbraak van de arbeidsvoorwaarden en het loon van Belgische werknemers om 'competitief' te zijn en te blijven.

Sociale dumping, niet enkel in bouw en transport

Dat India een populaire bestemming is voor de uitbesteding van IT-diensten, is algemeen bekend. Dat India ook vele werknemers detacheert naar België, vooral sinds een akkoord tussen de twee landen uit 2006, is minder bekend. Tussen 2006 en 2018 verviervoudigde het aantal Indiase werknemers in de Belgische IT-sector, tot bijna 4.500. We stellen vast dat soms zelfs Belgische werknemers worden ontslagen, om vervolgens vervangen te worden door goedkopere Indiase IT'ers. De Belgische werknemer verliest zijn job, en zijn vervanger wordt uitgebuit, want hij wordt dikwijls veel slechter betaald dan de gangbare lonen in de IT-sector. De Belgische sociale zekerheid loopt bovendien een pak inkomsten mis.

Ook in de schoonmaaksector woekert de sociale dumping. De concurrentie in de sector is keihard. Klanten willen steeds minder betalen en zetten de schoonmaakbedrijven onder druk. Meer en meer malafide bedrijven maken gebruik van sociale dumping, fraude en zwartwerk om de prijzen nog verder te breken. De werknemers betalen daarvoor de prijs. Bij openbare aanbestedingen zou de overheid meer rekening moeten houden met sociale criteria. Nu speelt enkel de prijs een rol. En daar zijn de werknemers het slachtoffer van. Dat is onaanvaardbaar.

Discriminatie

Gerichte controles voor gelijke kansen

We zijn allemaal verschillend en dat is maar goed ook. Toch moeten we gelijke rechten hebben en gelijke kansen krijgen. Daar wringt vaak het schoentje. Vooral bij sollicitaties.

Nabila zoekt een job, maar haar afkomst is een struikelblok. Net zoals voor ongeveer 55 procent van de werkzoekende Belgen met een migratieachtergrond. Zij hebben na een jaar solliciteren nog altijd geen job, terwijl de helft van de Belgen na zes maanden werk vindt. België is de jammerlijke koploper in 'etnische arbeidsdiscriminatie' binnen de Europese Unie (FOD Waso, Unia). Dit moet veranderen, opdat mensen niet meer vernederd en uitgesloten worden, opdat iedereen een gelijke kans krijgt.

Gericht controleren

Vaak liggen vooroordelen aan de basis. Maar het gaat ook om pure discriminatie tijdens het selectieproces. Terwijl sollicitaties objectief en eerlijk moeten verlopen en draaien rond wat iemand kan, weet, wil doen en leren en niet rond hoe hij/zij eruit ziet of wat zijn/haar achtergrond is.

Om dit te verhelpen én om de wet te doen respecteren, zijn we voorstander van betere inspecties, praktijktesten of 'mystery calls', en sancties voor oneerlijke behandeling.

De arbeidsinspectie moet de wettelijke bevoegdheid krijgen om gerichte controles uit te voeren met praktijktesten of met 'mystery clients' of 'mystery calling' waarbij inspecteurs zich voordoen als (potentiële) klanten of werknemers om discriminatie aan te tonen. Dit principe is vandaag nog te beperkt door allerlei randvoorwaarden waardoor de inspecties maar weinig slagkracht kennen. Zo moet er eerst een klacht zijn geweest en moeten er objectieve aanwijzingen zijn van discriminatie. Dat is zoals wachten tot na een ongeval om een kruispunt te herinrichten.

Aan beide kanten

Daarnaast weten we dat diensten voor arbeidsbemiddeling, VDAB in Vlaanderen en Actiris in Brussel, het zoekgedrag van werkzoekenden analyseren en sturen. Ze baseren zich op (big) data zoals op welke vacatures de werkzoekenden klikken op hun websites, en hoe lang ze vacatures op hun scherm open laten staan.

Wij vinden dat ze de andere kant evengoed kunnen analyseren en het aanwervingsbeleid van bedrijven en sectoren controleren. Dit zou blootleggen welke profielen in welke sectoren of bedrijven opvallend veel geweigerd worden, en nagaan waar bepaalde groepen ondervertegenwoordigd zijn. Opvallend blanke, opvallend mannelijke, opvallend jonge sectoren of bedrijven zou je er perfect kunnen uitpikken om eens van naderbij te bekijken of er zich daar geen probleem van discriminatie voordoet.

Gepaste sancties zijn nodig voor bedrijven die volhard in de discriminatie. Werkzoekenden riskeren hun uitkering kwijt te raken als ze hun plichten niet nakomen. Waarom zouden we bedrijven die discrimineren dan niet uitsluiten van de dienstverlening van VDAB of Actiris?

De ongelijke behandeling van mensen moet stoppen. Daarom nemen we dit ook op in onze eisen naar de politiek. Na de verkiezingen in mei moet hiervan werk gemaakt worden. ■

- ➔ **Slachtoffer of getuige van discriminatie?**
  - Meld dit bij Unia, het gelijkekansencentrum, via www.unia.be/discriminatie-melden of op 0800 12 800
  - Meld dit aan je vakbond via www.abvv.be/meldpunt-discriminatie

Delegee? Werk aan diversiteit op de werkvloer

- In Vlaanderen helpen de ABVV-diversiteitsconsulenten je verder: www.abvvdiversiteit.be of diversiteit@vlaamsabvv.be. Check alvast online of het diversiteitsbeleid bij jou in balans is op www.scanjeworkvloer.be
- In Brussel neem je contact op met de dienst diversiteit via www.abvvbrussel.be of diversiteit.brussel@abvv.be

Ontwerp interprofessioneel akkoord

Gewikt en gewogen

Onderhandelen over een interprofessioneel akkoord dat een kader uitzet voor de loon- en arbeidsvoorwaarden van de hele privésector, is een moeilijke evenwichtsoefening. Het resultaat, het ontwerpakkoord, is dan ook een kwetsbaar geheel van subtiele evenwichten. Wat ligt er in de weegschaal?

De federatie van de werkgevers, het VBO, was gehaast om het ontwerp goed te keuren, maar aan vakbondskant nemen we een maand de tijd om dit voor te leggen. Bij het ABVV valt de beslissing op 26 maart in een federaal comité met afgevaardigden van alle centrales, sectoren en afdelingen. We schreven dit artikel voor die bijeenkomst, het sluitstuk van de interne evaluatie- en consultatieperiode.

Minimumloon +1,1%

Voor

- Het minimumloon zal mee stijgen met 1,1%. Dat is nieuw want het minimumloon steeg sinds 2008 niet meer.
- Een werkgroep moet tegen 30 september voorstellen formuleren met het oog op een 'aanzienlijke' verhoging van het minimum maandelijks inkomen.

Tegen

- De stijging van 1,1% betekent 10 cent per uur meer terwijl de vakbonden gingen voor 10% of 1 euro per uur. De 10 cent lost de koopkrachtproblemen niet op van wie een laag loon heeft.
- Een werkgroep is geen garantie op een 'aanzienlijke' verhoging.

Verlenging specifieke SWT-regelingen en landingsbanen

Voor werkloosheid met bedrijfstoelag (SWT) lange loopbanen, zware beroepen blijft de instapleeftijd tot juli 2021 op 59 jaar. Daarna gaat die naar 60 jaar. Voor ondernemingen in moeilijkheden of in herstructurering wordt de instapleeftijd 58 jaar in 2019, 59 in 2020 en 60 vanaf 2021. Voor landingsbanen en eindloopbaanregelingen blijft het onder bepaalde voorwaarden mogelijk in te stappen op 55 (bij 1/5de onderbreking) of 57 jaar (halftijds).

Voor

- Dit is onverwachts gezien het zomerakkoord of de 'jobsdeal' van de regering waarin al vanaf 2019 de instapleeftijd op 59 jaar komt en in 2020 op 60 jaar.

Tegen

- De voorwaarden voor beschikbaarheid worden gehandhaafd op 62 jaar of 42 jaar loopbaan en doorgetrokken voor SWT bij herstructureringen. De instapleeftijd van SWT evolueert nadien naar 60 jaar.

Loonmarge van 1,1%

Voor

- Het gaat om 1,1% bovenop de indexering en baremieke verhogingen wat beter is dan de oorspronkelijke 0,8%. Die verbetering kwam er onder druk van onze massale nationale staking op 13 februari.
- Alle sectoren, zwak of sterk, kunnen binnen deze marge onderhandelen.

Tegen

- Dit ligt ver onder de verwachtingen van de vakbonden, zit onder de geschatte productiviteitsevolutie van 1,3% voor 2019-2020, en beantwoordt niet aan de koopkrachtproblemen van veel werknemers.
- Deze marge is het resultaat van een zeer strakke loonwet die van toepassing blijft in elke loononderhandeling hypothekeert.

Welvaartsenveloppe of budget voor uitkeringen

Voor

- De toekenning van dit budget betekent dat de laagste sociale uitkeringen kunnen stijgen bovenop de automatische indexering.
- Het budget is volledig toegekend, en niet verminderd met 40% zoals de vorige keer.

Tegen

- Wettelijk is voorzien dat de invulling van dit budget, al afgesproken moest zijn in september 2018. De werkgeversorganisaties hebben dit uitgesteld om het als pasmunt te kunnen gebruiken in de onderhandelingen. De wet werd hier niet gerespecteerd.

Twintig 'vrijwillige' uren extra

Voor

- De werkgevers wilden 360 uren zonder collectief overleg. We hebben dit zwaar beperkt.

Tegen

- Weer iets meer flexibiliteit op werkgeversmaat (van 100 naar 120 'vrijwillige' uren) terwijl daar niets tegenover staat inzake evenwicht werk-privé of arbeidsduurvermindering.

Verplaatsingskosten

Voor

- De tussenkomst van de werkgevers in de onkosten woon-werkverkeer met het openbaar vervoer wordt opgetrokken van 64,7% tot 70%.

Tegen

- Wij gingen voor een veralgemening van het derderbetalerssysteem (80% voor rekening van de werkgever, 20% voor de overheid) en de fietsvergoeding.

Verkiezingen: Memorandum Vlaams ABVV

Ons klimaatplan

De afgelopen jaren betekenden op vele vlakken een achteruitgang in Vlaanderen. De werkdruk nam toe, de werkbaarheid van de jobs daalde en maatregelen om hieraan te verhelpen kwamen er niet. Ook inzake mobiliteit of de klimaatproblematiek stelde Vlaanderen zich eerder als een remmende kracht op. Het moet anders.

We zagen een falend klimaatbeleid dat aantoonde hoe Vlaanderen veel te weinig bezig is met de grote uitdagingen voor de toekomst. Onze elektriciteitsfactuur werd een verdoken belastingbrief. Alles wordt in het werk gezet om de gezinnen en kleine bedrijven de rekening te laten betalen van de noodzakelijke transitie naar hernieuwbare energie.

Dat moet anders. We moeten af van een beleid dat de markt centraal stelt en onze samenleving polariseert. We moeten naar een beleid dat de mensen weer centraal stelt, zo eist het Vlaams ABVV in zijn memorandum voor de komende verkiezingen. Wat betekent dit inzake klimaat en energie?

Bespaar op grondstoffen, niet op jobs

Ons economisch systeem botst op sociale en ecologische grenzen. De schadelijke effecten van klimaatverandering worden steeds duidelijker. Extreem weer (opwarming, overstromingen, droogte...) doet onze economie geen goed. Toenemende schaarste aan grondstoffen maakt onze bedrijven kwetsbaar en daarmee komen onze jobs in gevaar. Werk maken van een klimaatneutrale en circulaire economie is daarom een noodzaak.

Klimaatverandering biedt ook kansen. Als de samenleving nu de juiste keuzes maakt, kan het huidige economische systeem omgebogen worden naar een meer duurzame, rechtvaardiger en meer gelijke toekomst, met meer welzijn en welvaart voor iedereen.

Sociaal rechtvaardig

De oplossing hiervoor: een rechtvaardige transitie. Willen we straks het groeiende draagvlak behouden om iets aan de klimaatproblematiek te doen, dan hebben we er alle belang bij dat elke omslag, elke transitie (in mobiliteit, in energie, in voeding...) sociaal en rechtvaardig ingevoerd wordt.

”

Werk maken van een klimaatneutrale economie is een noodzaak

Een sociaal rechtvaardige transitie betekent dat iedereen een bijdrag levert: de overheid, de energiesector, de mobiliteitssector, de bouw, de industrie, de landbouw en de voedingssector, de financiële sector, de gezinnen en individuele burgers, enzovoort. De sterkste schouders moeten daarbij de zwaarste lasten dragen. Er moet ruime inspraak van burgers en werknemers zijn. Sociale en ecologische dumping moet worden bestreden.

Om zo snel mogelijk naar een zeer lage uitstoot van broeikasgassen te gaan, zal de economie grote wijzigingen ondergaan. De overgang naar een klimaatneutrale en circulaire economie zal winnende en verliezende bedrijven op-

leveren, met gevolgen voor de werkgelegenheid. Werknemers en burgers mogen daarbij niet de rekening gepresenteerd krijgen voor de noodzakelijke veranderingen.

Hernieuwbare energie

Een duurzame maatschappij gaat volop voor investeringen in hernieuwbare energie: uit wind, zon, waterkracht, aardwarmte (geothermie) en kleinschalige biomassa (o.a. materiaal van planten en bomen) die geoogst en gebruikt kan worden zonder schade toe te brengen aan de leefomgeving.

Met installaties voor hernieuwbare energie kunnen bedrijven en gezinnen steeds meer zelf voorzien in hun eigen energiebehoefte. Deze zelfproductie is een stap in de richting van een klimaatneutrale economie. Ons land moet een ambitieus beleid voeren om veel meer hernieuwbare energie op te wekken.

Vlaanderen moet werk maken van publieke en collectieve systemen voor de opwekking van hernieuwbare energie die zoveel mogelijk burgers betrekken. De overheid kan de daken van publieke gebouwen ter beschikking stellen zodat energiecoöperaties er zonnepanelen op kunnen plaatsen. Ze kan ook goed gekozen terreinen ter beschikking stellen voor de bouw van coöperatieve windmolens. Mensen die niet kapitaalkrachtig genoeg zijn om zonnepanelen te kopen, moeten de kans hebben om hun dak te verhuren aan coöperaties voor zonnepanelen.

Betaalbare energie

De elektriciteitsfactuur mag geen belastingbrief zijn. De kosten voor steun aan hernieuwbare energie worden nu voor het overgrote deel doorgerekend in de elektriciteitsfactuur. Dat is geen goed idee, want hernieuwbare energiebronnen wekken meestal energie op onder de vorm van elektriciteit. De 'gewenste' hernieuwbare elektriciteit betaalt dus mee de rekening, terwijl de 'ongewenste' fossiele bronnen (gas, olie) niet bijdragen. De omslag richting klimaatneutrale economie (die bovendien deels elektrificatie inhoudt) wordt hierdoor tegengewerkt terwijl ze hoog-dringend is.

De kosten komen bovendien vooral terecht in de factuur van de laagspanningsklanten (burgers en kleine bedrijven) terwijl de grote energiegebruikers vrijgesteld worden. Een internationaal, Europees en Belgisch beleid is noodzakelijk om te komen tot een rechtvaardige verdeling van de kost van de energietransitie. Dat houdt in dat alle bedrijven die een belangrijk negatief effect voor het klimaat veroorzaken een prijs moeten betalen voor de broeikasgassen die ze uitstoten.

Zolang deze afspraken niet sluitend zijn, moet gezocht worden naar maatregelen om oneerlijke concurrentie - bijvoorbeeld van buiten de EU - te vermijden. Dat kan door een belasting te heffen op de broeikasgasinhoud van producten die ingevoerd worden uit landen van buiten Europa die geen gelijkwaardig klimaatbeleid of koolstofprijs hebben.

Renteloze leningen voor energiebesparing

De economie die wij willen moet zo zuinig mogelijk omgaan met energie en materialen. Werk maken van energiebesparing verdient een hoge prioriteit. De goedkoopste energie is de energie die niet gebruikt wordt. Efficiënt omgaan met energie kan ook heel wat jobs opleveren.

Een toekomstgerichte overheid zorgt ervoor dat iedereen de mogelijkheid heeft om te beschikken over degelijke, energiezuinige toestellen (koelkasten, televisies, ledverlichting...). Deze moeten dus voor iedereen betaalbaar zijn. Tegelijk zorgt de overheid ervoor dat deze toestellen ook 'circulair' worden, wat wil zeggen dat ze langer meegaan en gemakkelijk te herstellen zijn.

Dat kan door hoge kwaliteitseisen, langere wettelijke productgaranties, keu merken, deelsystemen, het opzetten van specifieke programma's voor minderbegoeden, het ondersteunen van groepsaankopen (bijvoorbeeld Samen Sterker), belastingen of subsidies, ondersteuning van gerichte innovatie, enz.

De overheid moet onderzoeken hoe grondige renovatie en (waar nuttig) hernieuwbouw het best financieel ondersteund kunnen worden. Voordelige leningen om dergelijke investeringen te financieren zijn in elk geval een instrument. Minderbegoede groepen moeten renteloze leningen kunnen krijgen. Ook niet-financiële steun is belang-

rijk, zoals een loket waar (ver)bouwers met al hun vragen terecht kunnen en begeleiding krijgen bij de planning en uitvoering van (energie)renovatiewerken. ■

De mensen, niet de markt
SYNDICALE EISEN VAN HET VLAAMS ABVV

DE ERVEN VERBODEN **broodnodig** DE ERVEN **ABVV**

Memorandum Verkiezingen Vlaams Parlement 26 mei 2019

**'De mensen, niet de markt'.
Dat is het motto van het verkiezings-
memorandum dat het Vlaams ABVV
uitwerkte voor de
Vlaamse parlementsverkiezingen
van 26 mei 2019. Download het
memorandum met 54 syndicale eisen
aan de volgende Vlaamse regering op
www.vlaamsabvv.be.**

CPBW

Hoe goed scoort jouw bedrijf op vlak van milieu en klimaat?

Wist je dat economische activiteiten verantwoordelijk zijn voor 70 procent van de broeikasgassen die het klimaat veranderen? Het is dus interessant om na te gaan wat de invloed is van jouw bedrijf op het klimaat.

Milieu en klimaat vallen onder de bevoegdheden van het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW). Als lid van het CPBW heb je recht op alle milieu-informatie en in het bijzonder op de documenten die de werkgever aan de overheid moet bezorgen in het kader van de milieureglementering. In maart moeten een aantal milieurapporten ingediend worden.

Hoe ga ik tewerk?

De milieu-informatie is vaak heel uitgebreid met lange tabellen cijfers. Vraag de werkgever om de belangrijkste informatie te bespreken op het CPBW. Focus je op zaken die opvallen: onverwachte stoffen in het afvalwater, overschrijdingen van emissienormen enz. Vraag om de informatie in grafieken weer te geven en trends over de laatste jaren te verklaren.

Wat is het IMJV?

Het integraal milieujaarverslag (IMJV) bestaat uit verschillende onderdelen. Het IMJV geeft een overzicht van alle stoffen die in de lucht of het water worden geloosd, afvalstoffen en energieverbruik. Het is mogelijk dat jouw bedrijf geen IMJV moet indienen. Het IMJV indienen moet voor 15 maart.

Wat is het jaarverslag van de milieucoördinator?

In zijn jaarverslag geeft de milieucoördinator een overzicht van de activiteiten in het voorbije jaar. Dit omvat ook een lijst van de gegeven adviezen en het gevolg daaraan. Dit jaarverslag moet afgeleverd worden voor 1 april (ook aan OR en CPBW). Of je bedrijf een milieucoördinator moet hebben hangt af van de omgevingsvergunning.

”

Als CPBW-lid heb je recht op alle milieu-informatie

Wat is het CO₂-emissiejaarrapport?

Dit rapport bevat informatie over de uitstoot van broeikasgassen en is verplicht voor bedrijven die vallen onder het Europese systeem van emissiehandel (EU ETS). Deze informatie bepaalt hoeveel emissierechten het bedrijf moet inleveren. Sommige bedrijven krijgen gratis een hoeveelheid emissierechten, vraag ernaar.

Wat is de jaarlijkse toelichting?

De werkgever is verplicht om jaarlijks in het CPBW een toelichting te (laten) geven over het gevoerde milieubeleid. De vorm van deze toelichting is niet wettelijk vastgelegd, dus je kan zelf aangeven hoe dit georganiseerd moet worden.

Kan ik hulp krijgen?

Ja, het milieuteam van het Vlaams ABVV helpt met het analyseren van milieudocumenten en het voorbereiden van vragen. Indien nodig kan je zelfs bijstand van een expert vragen voor de vergadering van het CPBW. Contacteer ons via milieu@vlaamsabvv.be. ■

Opleiding Syndicaal Werk: Start module 'Politieke vraagstukken'

Vanaf vrijdag 26 april start de module 'Politieke vraagstukken' van de Opleiding Syndicaal Werk. De modulaire opleiding voor al wie zijn of haar syndicale vaardigheden fors wil uitbreiden.

De Opleiding Syndicaal Werk is een samenwerking van het CVO COOVI met het Vlaams ABVV.

➔ Meer info op www.vlaamsabvv.be/voormilitanten

ABVV-dienstverlening

Deeltijds werken met een RVA-uitkering? Opgelet!

De VDAB controleert of werkzoekenden beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. Dat geldt ook voor wie deeltijds werkt en daarnaast deeltijds ingeschreven is als werkzoekende met een inkomensgarantie-uitkering (IGU). Zij moeten 'aangepast' of 'actief' beschikbaar zijn. Wat betekent dit?

Beschikbaar zijn

Als deeltijds werknemer met behoud van rechten en een IGU moet je:

- bij de VDAB ingeschreven zijn als werkzoekende voor een voltijdse job,
- ingaan op alle uitnodigingen van de VDAB,
- actief meewerken met de voorgestelde begeleidingsacties,
- een passende job of opleiding aanvaarden.

Aangepast beschikbaar zijn

Werk je minstens halftijds? Dan ben je vanaf de start van je deeltijdse job aangepast beschikbaar: je moet niet actief werk zoeken, maar wel het individuele actieplan uitvoeren dat de VDAB je voorstelt. Het bevat acties die aangepast zijn aan je vaardigheden, kennis en ervaring en houdt rekening met je uurrooster.

Actief werk zoeken

Als je minder dan halftijds werkt, moet je de eerste twaalf maanden van je deeltijdse job actief zoeken naar werk. De VDAB controleert dit als je in Vlaanderen woont en jonger bent dan 55. Kan je niet

aantonen dat je zoekt naar voltijds werk, dan riskeer je een sanctie.

Ben je werkloos en ga je deeltijds werken?

Kom dan eerst langs bij de dienst werkloosheid van het ABVV. Breng de gegevens mee over het loon dat je zal verdienen en het aantal werkuren. Wij bekijken samen met jou de procedure. Check de openingsuren op www.vlaamsabvv.be.

Kom naar onze infosessies

Tijdens de infosessies van ABVV-Werklozenwerking krijg je alle informatie over je rechten en plichten als deeltijds werknemer/deeltijds werkloze.

West-Vlaanderen:

- 26 maart om 14u: Bond Moyson, August Debunnestraat 49, Menen
- 15 april om 9u: Textielhuis, Rijselsestaat 19, Kortrijk
- 26 april om 9u: ABVV, Zuidstraat 22/22 (2de verdiep), Roeselare

Antwerpen:

21 mei om 13.30u: ABVV, Ommeganckstraat 53 (grote zaal gelijkvloers), Antwerpen

➔ Meer info: www.vlaamsabvv.be/agenda

Groeipakket voor studenten en schoolverlaters

Het Groeipakket is de nieuwe naam voor de kinderbijslag in Vlaanderen. Ook de huidige schooltoelagen worden daar vanaf volgend schooljaar (2019-2020) automatisch in opgenomen. Voor leerlingen in het kleuter, lager of secundair onderwijs of studenten die een graduaatsopleiding verpleegkunde (HBO5) volgen, hoeft dan geen aanvraag meer ingediend te worden bij de afdeling Studietoelagen van de Vlaamse overheid. De berekening en uitbetaling van de schooltoeslag gebeurt via de uitbetaler van het Groeipakket.

Studenten in het hoger onderwijs moeten wel nog altijd een aanvraag indienen bij de afdeling Studietoelagen. Dit kan vanaf 1 augustus 2019 via het digitaal loket. Voor wie in het verleden al een toeslag kreeg, wordt eind oktober automatisch een dossier

opgestart. Deze studenten krijgen een vooraf ingevuld formulier om een aantal gegevens te bevestigen.

Het onvoorwaardelijk recht op het Groeipakket geldt tot en met de maand van de achttiende verjaardag. Schoolverlaters voldoen niet meer aan de voorwaarden om een Groeipakket te krijgen: ze staan niet ingeschreven als leerling of student. Zij hebben vanaf dan nog recht op twaalf maanden Groeipakket. Stel dat een schoolverlater na drie maanden toch weer besluit te gaan studeren, dan voldoet hij opnieuw aan de voorwaarden (mits ingeschreven voor voldoende studiepunten). De drie maanden worden dan in mindering gebracht op de spaarpot van twaalf maanden. ■

➔ Meer info: www.magik.be

ABVV-Brussel eist invoering reconversiecellen

Op donderdag 28 februari vond de laatste Brusselse Sociale Top van deze legislatuur plaats. De balans in het kader van de strategie 2025 werd opgemaakt en de sociale partners stelden hun prioriteiten voor.

ABVV-Brussel herinnerde eraan dat ons gewest dringend reconversiecellen moet oprichten. Dit engagement werd door de huidige meerderheid genomen bij de ondertekening van de strategie 2025. Op 60 dagen van de gewestverkiezingen werd geen enkel akkoord gesloten ter uitvoering van deze maatregel.

“Echte reconversiecellen voor werkgelegenheid/opleiding om werknemers die het slachtoffer zijn van sluiting of collectief ontslag, in staat te stellen zich om te scholen, met de actieve deelname van sectorale vakbondsorganisaties.”

“Dit stond in de tekst van Strategie 2025 voor Brussel die we met de regering in juni 2015 hebben goedgekeurd”, legt Estelle Ceulemans uit, algemeen secretaris van ABVV-Brussel. “Met nog 60 dagen te gaan voor de regionale verkiezingen zijn er geen maatregelen genomen om dit systeem op te zetten. Dit is betreurenswaardig gezien de sociale ramp die momenteel de werknemers van Proximus treft. De regering en de sociale partners moeten dringend aan het werk gaan om deze maatregel uit te voeren om de Brusselse werknemers die slachtoffer zijn van collectief ontslag, faillissement of bedrijfssluiting, waardig en doeltreffend te begeleiden.”

Ter herinnering, een reconversiecel is een plek waar werknemers onthaald worden door en begeleiding krijgen van syndicale begeleiders. Er wordt onder meer materiaal ter beschikking gesteld dat nuttig is in de zoektocht naar werk en opleidingen, en er wordt sociale en professionele begeleiding aan de werknemers gegeven. Een reconversiecel wordt over het algemeen voor een jaar voorzien. Ze bestaan al in Wallonië waar ze hun nut al bewezen. Meer dan 65 procent van de werknemers die deelnamen aan een cel in Wallonië, werd positief geïntegreerd in een nieuwe activiteit (werknemer, zelfstandige, beroepsopleiding in een bedrijf...), en 30 procent van hen heeft een beroepsopleiding gevolgd.

Vandaag is ABVV-Brussel vragende partij voor een gewestordonnantie die echte beroepsreconversiecellen opricht, onder de verantwoordelijkheid van de vakbonden, gebaseerd op:

- Een collectieve benadering van outplacement;
- Een partnerschap tussen Actiris, Bruxelles Formation, de VDAB en de vakorganisaties;
- De mogelijkheid bieden aan alle ontslagen werknemers die slachtoffer zijn van een faillissement of bedrijfssluiting, om deel te nemen aan een cel;
- Ter beschikking stelling van een onthaalplek;
- Budgettering van de begeleidings- en opleidingsmaatregelen en responsabilisering van de werkgevers in de financiering van de cel. ■

Loongelijkheid v/m

Vrouwen weten waarom

“Vandaag verdien ik nog geen 13 euro bruto per uur”, zegt Khadija (34). “Niet veel dus. De stijging van mijn loon over de jaren heen heeft zeker geen gelijke tred gehouden met de stijging van de levensduurte. Gelukkig heeft mijn partner ook een inkomen. Veel van mijn collega’s hebben het als alleenstaande vandaag bijzonder moeilijk.”

“Het basisuurloon voor een poetsmedewerker bedraagt bij ons vandaag 13,1735 euro bruto per uur”, horen we bij Sonja (59). “‘Fight for €14’ is dus nog steeds aan de orde bij ons. Behalve indexeringen werd ons de afgelopen jaren geen loonsverhoging gegund. Onterecht, want het is een harde en onderschatte stiel met fysiek zwaar belastend werk en grote flexibiliteitsvereisten.”

“Als ik het geluk heb alle dagen te mogen gaan werken,” zegt Soukey, “varieert mijn inkomen tussen 1.200 en 1.500 euro netto per maand. Maar dit is echt uitzonderlijk.”

Het leven is te duur. Voltijdse jobs zijn schaars. Deeltijdse banen zijn vaak zo flexibel dat ze moeilijk te combineren zijn met een andere deeltijdse baan en met een gezinsleven. Vrouwen én mannen ervaren deze problemen. Maar vrouwen doorgaans toch nog dat tikkeltje meer. Zij zijn tewerkgesteld in sectoren waar de lonen doorgaans lager liggen, waar deeltijds eerder regel dan uitzondering is en waar extreme flexibiliteit wordt geëist van werknemers.

Op de Dag voor Loongelijkheid v/m gaan we meer dan ooit voor een minimumloon van 14 euro bruto per uur.

Fight for €14: twee vliegen in één klap

De Dag voor Loongelijkheid v/m stond dit jaar op 14 maart in het teken van 'Fight for €14'. We slaan twee vliegen in één klap. Een hoger minimumloon is absoluut nodig om waardig te leven; en vooral vrouwen zouden hiermee hun voordeel doen. Het is een essentiële stap om de loonkloof te verkleinen.

"Mijn bruto uurloon bedraagt 12,05 euro", zegt alleenstaande mama Soukey, 54 jaar en logistiek medewerker. "Dit omvat alles, dus ook vakantiegeld, premies..." Ze werkt al zeven maanden bij dezelfde werkgever, met dagcontracten via een interimkantoor. Haar baas is tevreden over haar werk, maar toch blijft een vast contract uit. "Zelfs als ik met de dagcontracten alle dagen kan werken - wat uitzonderlijk is - heb ik als alleenstaande moeder moeite om alle facturen en onkosten te betalen en rond te komen."

Opslag

Op 7 maart hoorden we in het radionieuws dat mannen vaker loonopslag krijgen dan vrouwen. Uit cijfers van personeelsdienst Attentia blijkt dat vorig jaar 14 procent van de mannen en slechts 10 procent van de vrouwen een loonsverhoging kreeg bovenop de index. Vrouwen verdienen niet alleen minder dan hun mannelijke collega's, maar op deze manier wordt het verschil enkel groter.

Het argument van de mondige, zelfverzekerde man veegt Attentia snel van tafel als verklaring. Dit zou de verantwoordelijkheid volledig bij vrouwen leggen. "Dan moet je maar wat harder onderhandelen", hoor je dan. Maar zo zit de vork niet in de steel. "Werkgevers denken bij een ideale werknemer vaak nog altijd eerst aan een man", zegt Tim De Troch van Attentia. "Bovendien zijn de leidinggevenden die beslissen over opslag vaak mannen."

Die lagere vrouwelijke aanwezigheid is te wijten aan de traditionele rolverdeling binnen het gezin. Vrouwen nemen immers veel vaker zorgtaken op, waardoor ze carrièrekansen mislopen. Bijkomende factor is de vaak ondermaatse verloning in sectoren die doorgaans als 'vrouwelijk' worden bestempeld, zoals de schoonmaak of de zorg.

'Fight for €14'

Onder de slogan 'Fight for €14 - Vrouwen weten waar-

om' voerden we op 14 maart actie voor loongelijkheid v/m. We sloegen twee vliegen in één klap, want de actiedag kaderde ook perfect in de nu al langer lopende campagne voor een hoger minimumloon. Veertien euro bruto per uur of 2.300 euro bruto per maand is absoluut nodig om waardig te leven. De realiteit is dat vooral vrouwen - tewerkgesteld in typisch 'vrouwelijke' sectoren - baat zouden hebben bij een verhoging van het minimumloon. Het is kortom een cruciale stap in de strijd voor gendergelijkheid.

Pijnlijke vaststelling is dat de loonkloof - het verschil tussen wat mannen en wat vrouwen verdienen - al vijf jaar op rij stagneert. Vrouwen (voltijds en deeltijds samen) verdienen ongeveer 20 procent minder per maand dan mannen en voorlopig lijkt de positieve evolutie van enkele jaren geleden nu volledig gestopt. Wat de uurlonen betreft zien we hetzelfde, alhoewel er daar nog altijd een licht positieve tendens valt op te tekenen. Het verschil in uurloon tussen mannen en vrouwen zit rond de vijf procent.

Glazen muur

Loonongelijkheid v/m begint eigenlijk al in de kinderschoenen. Vanaf de geboorte sluipen er bewust of onbewust verschillen in de opvoeding van jongens en meisjes. Jongens en meisjes worden op school, al van in de kleuterklas, op een andere manier behandeld. Dit is een gevolg van hardnekkige vooroordelen en traditionele rollenpatronen in onze maatschappij. Het resultaat is dat meisjes al van in het begin naar een bepaald soort loopbaan worden begeleid. Dit zijn de zogenaamd 'zachtere' sectoren, die doorgaans met vrouwen worden geassocieerd, bijvoorbeeld de zorgsector.

Opmerkelijk: meer meisjes studeren af met een diploma hoger onderwijs dan jongens en toch komen ze doorgaans in minder goed betaalde beroepen of sectoren terecht. Dit noemen we horizontale segregatie en wordt ook al eens uitgelegd als een 'glazen muur'.

Soukey werkt al zeven maanden met interimdagcontracten. Een vast contract zit er voorlopig niet in. De onzekerheid is een realiteit voor een pak werknemers, vooral vrouwen.

Loongelijkheid v/m

Glazen plafond

Verticale segregatie is bekender. In de verschillende fasen van de loopbaan worden vrouwen benadeeld. Dit gebeurt al vanaf de selectie en aanwerving, maar ook bij het onderhandelen van arbeidsvoorwaarden, de verlenging van een contract van bepaalde duur of zelfs de ontslagvoorwaarden. Bij promoties stoten vrouwen vaak op een onzichtbare barrière, een 'glazen plafond'. Ze raken niet hoger op omdat mannen sneller beloond worden met een promotie of een positie als leidinggevende. Vrouwen blijven dus vaker vast zitten in een minder goed betaalde baan. Ook hier spelen genderstereotiepe vooroordelen vrouwen parten.

We zien hetzelfde op vlak van extralegale voordelen. Laptops, telefoons en bedrijfswagens met tankkaart worden vaker toegekend aan mannen dan aan vrouwen.

Pensioenkloof

De loonkloof leidt tot een pensioenkloof. De pensioenen van vrouwen liggen vandaag een kwart lager dan die van mannen. In de tweede pensioenpijler is de kloof tussen mannen en vrouwen nog breder: maar liefst 47 procent.

Sonja is 59 en poetsmedewerker. "Ik werk van m'n 14de en mag in principe nu met pensioen gaan. Het vooruitzicht is niet erg rooskleurig. Een pensioen van 800 euro per maand. Dus of ik nu wil of niet, ik zal door moeten gaan tot m'n 65ste en dan heb ik een pensioentje van ongeveer 1.100 euro per maand. Het is een sector met lage lonen, fysiek zwaar werk en steeds vaker noodgedwongen deeltijds werk. Vrouwen betalen een dubbele rekening, tijdens en na hun loopbaan, en dat is onaanvaardbaar."

Deeltijds

In 2017 werkte 44 procent van de vrouwen deeltijds, tegenover slechts 11 procent van de mannen. Deeltijds werkenden verdienen vaak minder en hebben bovendien minder gunstige loopbaankansen.

Sonja: "Er worden in ons bedrijf nog wel voltijdse poetsjobs aangeboden, maar in de praktijk is dit nauwelijks vol te houden omwille van de zware fysieke vereisten (lichamelijk belastend werk), de hoge flexibilitatevereisten (gebroken werkuren 's ochtends vroeg en 's avonds laat) en het 'runnen' van het gezinsleven. De meeste poetsmedewerkers werken gemiddeld vijf uur per dag in een gebroken uur-

rooster. De combinatie met een andere deeltijdse job is haast onmogelijk. Dit levert een maandloon op dat te vergelijken is met een Belgisch leefloon. Veel collega's hebben het moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen, zeker alleenstaanden."

We horen hetzelfde verhaal bij Khadija (34) poetsmedewerker met twee dochters. Er worden ook geen voltijdse jobs meer aangeboden. Enkel deeltijdse jobs die - omwille van de gespreide planning van werkuren - moeilijk te combineren zijn met een andere deeltijdse job. Ook het uitbreiden van deeltijdse werkroosters met meer werkuren is niet meer aan de orde. Medewerkers die het moeilijk hebben om rond te komen zijn nu haast gedwongen om extra weekenddiensten te draaien."

Deeltijds is meestal geen keuze. Deeltijds werkende vrouwen kunnen vaak niet anders omdat hun job niet voltijds wordt aangeboden, of omdat het de enige manier is om te kunnen zorgen dat de kinderen thuis worden opgevangen na schooltijd, of om hulpbehoevende ouders te verzorgen, enzovoort. Slechts acht procent van de vrouwen met een deeltijds contract geeft aan géén voltijdse baan te willen.

”

Vrouwen betalen een dubbele rekening: tijdens én na hun loopbaan

Net daarom staat de Dag voor Loongelijkheid v/m dit jaar in het teken van 'Fight for €14'. Vrouwen zijn tewerkgesteld in zogenaamd 'vrouwelijke' sectoren, waar de lonen doorgaans lager liggen en de voltijdse contracten zeer dun gezaaid zijn. Ze zijn dus twee keer de dupe. Een verhoging van het minimumloon zou die sectoren sterk ten goede komen en zo de loonkloof v/m verkleinen. Daarnaast zijn nog een pak andere concrete maatregelen mogelijk (zie elders).

"Soms stel ik me echt de vraag waarom we nog werken", zegt Khadija. "Blijkbaar om te overleven. Het leven is zo duur. Met een 'gewoon' loon en zonder partner red je het niet meer. Terwijl elk individu, los van een partner, met een job toch een menswaardig en zelfstandig leven moet kunnen leiden. Laat ons dus maar vechten voor die 14 euro en... voor betere en meer zekere arbeidsvoorwaarden." ►

Vervrouwelijking van beroepen: tweesnijdend zwaard?

We kunnen enkel toejuichen dat steeds meer beroepen vervrouwelijken; dat vrouwen steeds vaker een rijke professionele carrière uitbouwen. Toch lijkt deze medaille een vervelende keerzijde te hebben. We zien dat sommige beroepen aan prestige of economische waardering inboeten naargelang ze vervrouwelijken. Waar komt dit vandaan?

“Minder dan een eeuw geleden was de onderwijzer een gerespecteerde wijze, een morele autoriteit met veel prestige. Hij was niet buitensporig betaald, maar stond zijn financieel mannetje tussen de arts en de burgemeester, op het kruispunt van kennis en macht. Onderwijzer was een beroep om van te dromen.” Deze beschrijving komt van het *Institut d'histoire ouvrière, économique et sociale* (2016). Vandaag lijkt het beroep van onderwijzer echter aan prestige te hebben ingeboet. De Global Teacher Status Index, een

wereldwijde studie naar de publieke opinie over het beroep, merkt dat in de meeste landen de leerkracht in dezelfde categorie wordt ondergebracht als de bibliothecaris, sociaal werker of verpleegkundige.

Vandaag is ongeveer drie kwart van het onderwijzend personeel vrouw, universiteiten buiten beschouwing gelaten. Een eeuw geleden was dat nog omgekeerd.

Een studie van het Europees Vakbondsinstituut (*‘She works hard for the money’*) toont aan dat een vervrouwelijking van bepaalde beroepen die eerder vooral door mannen werden uitgeoefend – zoals het bankwezen, het onderwijs – vaak samengaat met een verslechtering van het statuut en van de verloning. Deze systematische onderwaardering van ‘vrouwelijke’ beroepen ligt mede aan de basis van de bestaande loonkloof v/m.

Een ander stuk van de verklaring voor de matige economische waardering van de beroepen in kwestie is de aard ervan: de zorgfactor. Een theorie van econome Nancy Falbre stelt dat werknemers in deze sectoren moeite hebben om hun rechten te doen gelden of verbeteringen in hun statuut af te dwingen, omdat de ‘zorgbehoevende’ (kind, oudere, zieke...) in grote mate afhankelijk is van zijn of haar zorgverlener. Een sterke band ontstaat tussen zorgbehoevende en zorgverlener, waardoor het welzijn van de eerste dikwijls prioriteit krijgt boven de economische welvaart van de tweede.

Andere studies (Hussein 2017) tonen zelfs aan dat sommige werkgevers – in dit geval in de Britse zorgsector – de professionele toewijding van hun werknemers misbruiken om ondermaatse loon- en werkvoorwaarden te verantwoorden. Velen van hen kiezen immers uit idealisme voor een bepaald beroep en ze moeten dus “maar tevreden zijn met wat ze krijgen.” Wie opkomt voor zijn rechten, kan ervan worden beticht niet voldoende toegewijd te zijn aan de goeie zaak.

De oplossing is tweeledig: vooreerst moeten patriarchale waardepatronen op de schop. Dit is de (on)bewuste overtuiging dat een man per tijdseenheid meer economische meerwaarde schept dan een vrouw. Dat is een opdracht van lange adem en begint al in de vroegste stadia van de opvoeding. Anderzijds is syndicale slagkracht in de sectoren in kwestie de beste garantie om rechtvaardige loon- en arbeidsvoorwaarden af te dwingen.

Teken de petitie voor een waardig loon voor iedereen op www.fightfor14.be

Loongelijkheid v/m

Hoe dichten we de loonkloof?

Dat vrouwen slechter betaald worden dan mannen is een gevolg van vooroordelen en traditionele rolverdelingen binnen onze samenleving. De loonkloof – en bij uitbreiding elke ongelijkheid tussen mannen en vrouwen – uit de wereld helpen, is een werk van lange adem waar een generatie overheen zal gaan. Toch zijn concrete maatregelen mogelijk en noodzakelijk om de ongelijkheid vandaag al te bestrijden. We zetten de belangrijkste op een rijtje.

Soukey: “Mijn zoon zit vaak alleen omdat ik alleenstaand ben en zeer onregelmatig moet werken. Ik kan hem niet naar buitenschoolse activiteiten brengen omdat ik er niet ben of omdat het te duur is. Ik heb wel goede burens die hem regelmatig opvangen. Maar niet iedereen heeft dat geluk. En het zou geen kwestie van geluk moeten zijn.”

- **Meer investeren in kwalitatieve en betaalbare opvang- en zorgstructuren**

Door de traditionele maatschappelijke rolverdeling zal een uitbreiding van de zorg- en opvangstructuren een positief effect hebben op gelijkheid v/m. Vandaag nemen vrouwen immers veel meer zorgtaken op zich.

- **Geboorteverlof uitbreiden en verplichten**

Het opnemen van geboorteverlof mag niet langer een taboe zijn. Dit is nog te vaak het geval, wanneer toekomstige vaders schrik hebben promotiekansen kwijt te spelen. De tijd dat de vader de enige kostwinner was en de hele dag werkte om zijn gezin te onderhouden is ver voorbij. Verplicht geboorteverlof van 20 dagen voor nieuwe vaders doorbreekt dit taboe.

- **Quota en kwalitatief werk vooropstellen**

Zo lang ongelijkheid geen realiteit is, zijn quota nodig om het evenwicht te herstellen: voor directiecomités van overheidsbedrijven tot leidinggevende posities in beursgenoteerde ondernemingen. Voorts moet er dringend werk gemaakt worden van werkbaar werk. Ondanks de mooie beloftes, is hiervan nooit iets in huis gekomen. Concreet denken we dan aan collectieve arbeidsduurvermindering met behoud van loon en bijkomende aanwervingen, waardoor iedereen weer zuurstof krijgt om naast het werk ook te leven, te ontspannen en zinvol bezig te zijn. Ook mogelijkheden om het rustiger aan te doen aan het einde van de loopbaan zijn hierin onontbeerlijk.

- **Koopkracht verbeteren**

Menswaardige minimumlonen, uitkeringen en pensioenen en sterke openbare diensten, van onderwijs tot openbaar vervoer en gezondheidszorg, zijn doorslaggevend voor de koopkracht voor alle Belgen. Investeren in openbare diensten zijn broodnodig. Niet alles mag overgelaten worden aan de privésector. Rechtvaardige fiscaliteit, waarin de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen, moet hiervoor de gepaste middelen vrijmaken. ■

➔ Doe de loonklooftest op www.abvv.be/loonklooftest

➔ Delegee? Bereken de loonkloof in jouw onderneming op www.abvv.be/loonkloof-berekenen

Vraag Antwoord

Hoe kan je via de DAVO onderhoudsgeld invorderen?

Naast discussies over de verdeling van de goederen en het hoederecht over de kinderen, is er na een echtscheiding wel eens onenigheid over het betalen van het onderhoudsgeld. Wanneer de onderhoudsplichtige (ex-)partner zijn verplichtingen niet nakomt, kan de onderhoudsgerechtigde terecht bij de Dienst voor alimentatievorderingen (DAVO).

1 Wat is de DAVO?

De Dienst voor alimentatievorderingen werd opgericht als onderdeel van de Federale Overheidsdienst Financiën. Deze dienst treedt op voor onderhoudsgerechtigden (kinderen en/of (ex-)partner), wanneer de onderhoudsplichtige het onderhoudsgeld niet betaalt of de gerechtelijke uitspraken en notariële aktes niet naleeft.

2 Wat kan/mag de DAVO doen?

Deze dienst kan voor de onderhoudsgerechtigden:

- alle informatie inwinnen over de financiële toestand van de onderhoudsplichtige;
- het maandelijks onderhoudsgeld bij onderhoudsplichtige opeisen;
- eventueel voorschotten op het maandelijks onderhoudsgeld aan de onderhoudsgerechtigde uitbetalen.

3 Wie kan terecht bij de DAVO voor een tussenkomst?

Voor een tussenkomst moet je aan volgende voorwaarden voldoen:

- in België wonen;
- beschikken over een vonnis of authentieke akte met daarin het exact vastgelegde bedrag aan onderhoudsgeld;
- in de twaalf maanden voorafgaand aan de aanvraag tot tussenkomst, twee maal niet of twee maal niet volledig onderhoudsgeld hebben ontvangen.

De DAVO treedt niet automatisch op. Je moet dus zelf een aanvraag indienen bij een DAVO-kantoor in de buurt.

4 Is er een inkomensgrens?

Wanneer je een dossier indient, zal de DAVO het achterstallig en lopend onderhoudsgeld invorderen en aan jou doorstorten. Voor dit deel van de tussenkomst van de DAVO bestaat geen inkomensgrens.

Wanneer je maandelijks niet meer dan 1.800 euro netto verdient (vermeerderd met 67 euro per kind ten laste), kan je ook voorschotten vragen op het onderhoudsgeld voor de kinderen aan wie onderhoudsgeld werd toegekend. Het bedrag voor een kind ten laste wordt verdubbeld voor een kind met een handicap. Indien je aan deze bijkomende voorwaarde voldoet, zal de DAVO maandelijks het lopende onderhoudsgeld aan jou betalen (met een maximum van 175 euro per maand en per kind), ook al betaalt je ex-partner (nog) niet aan de DAVO. Wanneer het onderhoudsgeld, vastgesteld in het vonnis, lager is dan 175 euro, zal het voorschot dit bedrag uiteraard niet overschrijden.

De DAVO keert geen voorschotten uit op achterstallen. Deze zullen pas doorgestort worden nadat ze betaald werden door de onderhoudsplichtige. Wanneer de onderhoudsplichtige niet vrijwillig betaalt, zal de DAVO beslag leggen op zijn inkomsten. De uitvoering van dergelijke procedure kan enige tijd duren.

5 Beroep doen op de DAVO of op een deurwaarder?

Dit is een persoonlijke keuze. Het essentiële verschil zit hem in de kosten. De tussenkomst van de DAVO is gratis voor de onderhoudsgerechtigde (de onderhoudsplichtige betaalt wel 13% werkingskosten op het verschuldigd bedrag). Bij de inschakeling van een gerechtsdeurwaarder moet je als onderhoudsgerechtigde sowieso een voorschot op de kostprijs betalen. Dit voorschot krijg je pas terug als de gerechtsdeurwaarder erin slaagt het geld bij de onderhoudsplichtige te recupereren.

Zowel de gerechtsdeurwaarder als de DAVO beschikken over dezelfde middelen om geld in te vorderen. Maar de DAVO kan ook beslag leggen op de belastingteruggave van je (ex-)partner. ■

➔ Voor meer info surf je naar www.davo.belgium.be

Hier vind je inlichtingen, een brochure, het aanvraagformulier en de adressen van de lokale DAVO-kantoren via de rubriek 'contact' rechts van de startpagina.

Een klimaatstaking, geen politieke staking

Dat de Algemene Centrale van het ABVV positief reageert op de oproep van de jongeren om de klimaatbeweging te vervoegen met een staking, heeft reacties losgeweekt. Heel wat positieve, maar ook negatieve, vooral op de sociale media. Beweringen dat we enkel goesting zouden hebben om te staken, voor om het even wat. Ook het verwijt van de politieke staking steekt weer de kop op. We zetten even de puntjes op de i.

Als vakbond geloven we sterk in collectieve actie. De geschiedenis van de arbeidersbeweging bulkt van de voorbeelden waarbij collectieve actie nodig was en de motor van verandering is geweest. Dat is vandaag niet anders.

Voor de criticasters: collectieve actie is nooit het synoniem van een algemene staking geweest, laat staan van gewapende oproer. Collectieve actie is onder meer betogen, concentraties, prikacties, personeelsvergaderingen, lobbywerk en... staken.

Als nu tienduizenden jongeren collectieve actie voeren (en dat is wat ze doen) en de vakbeweging vragen om hen te steunen,

dan gaan we daar onmiddellijk en met veel overtuiging op in. Maar niet om te recupereren.

Onze deelname is niet naïef of onvoorwaardelijk. Noch is ze geïnspireerd door een onweerstaanbare drang om te staken.

De klimaatverandering is een probleem, maatregelen dringen zich op. Onpopulaire en soms erg onpopulaire. Maar het moet. De jongeren wijzen ons er terecht op. Greta, Anuna, Adélaïde... maar vooral ook "Emma, Ahmed of Liam" met de pet wijzen ons erop. Hun toekomst, hun kans om er iets van te maken, hangt af van de maatregelen die wij nu nemen. Die zij, wij, nu kunnen afdwingen.

Maar die maatregelen kunnen en mogen niet onrechtvaardig worden. Ook daarom doen we mee.

Na de ervaring van bijna vijf jaar extreem neoliberal beleid, zijn we bijzonder sceptisch over welke klimaatregelen genomen zullen worden. Het risico dat de zwaksten de 'boter gefret' zullen hebben, is geen paranoia, eerder een realistische inschatting.

Mogelijke voorbeelden zijn legio. Aan wiens neus denken jullie dat alle maatregelen inzake duurzame energie het eerst gaan voorbijgaan? Of beter gezegd: wie zal met de consequenties het hardst geconfronteerd worden? Voor wie, denken jullie, zullen de oplossingen buiten bereik blijven?

Er is België anno 2019 bijvoorbeeld nog altijd geen algemene verplichting om openbaar vervoer naar het werk volledig terug te betalen, maar het openbaar vervoer is wel één van de oplossingen.

De ongelijkheid is nog groter op wereldschaal. De gevolgen van een ontregeling van het klimaat zullen naar alle waar-

schijnlijkheid dramatischer proporties aannemen voor een kleine boer uit de derde wereld dan voor een miljardair uit Monaco, bijvoorbeeld.

Dus ja, we willen ook mee actie voeren om te zorgen dat klimaatmaatregelen niet op de rug van de zwaksten terecht komen.

Tot slot: onze deelname is ook om een andere reden niet naïef.

De vakbeweging, het ABVV, onze centrale drijven op het engagement van tienduizenden vrijwilligers. Militanten in ons jargon. Die precies doen wat de jongeren vandaag doen: opkomen, soms keihard knokken, voor iets waar ze in geloven, voor een mistoestand die ze uit de wereld willen helpen. Van iets kleins en alledaags, bijvoorbeeld een foute verloning, tot iets wereldomvattend, zoals het klimaat.

En als jongeren zich vandaag, zoals militanten, onbaatzuchtig engageren, stelling nemen tegen de stroom in, dan is het onze verdomde plicht als vakbond om ze te steunen.

Op het juiste moment, en met de middelen waarover we beschikken. 15 maart is voor ons het juiste moment.

Als we hiermee jongeren kunnen tonen dat hun engagement gelijk is aan het onze, verlengt een deel van hen hun engagement misschien verder als ze in het actieve leven staan. In de natuurbeweging bijvoorbeeld, of in de schoolraad, of... in de vakbeweging.

Werner Van Heetvelde
Voorzitter

Eric Neuprez
Algemeen secretaris

Trixxo neemt huishoudhulp bij de neus om mooie korting op te strijken

Op het eerste gezicht zit je op rozen bij Trixxo. De 6.500 werknemers van het dienstenchequebedrijf kregen te horen dat ze kunnen intekenen op een collectieve arbeidsduurvermindering (CADV). Dat oogt heel mooi, ware het niet dat de onderneming zo het bestaande systeem wil omzeilen om een aanzienlijke korting op de RSZ-bijdragen te kunnen binnenhalen. Deze CADV dreigt zo de positie van de meest kwetsbare huishoudhulpen verder te ondermijnen. De Algemene Centrale - ABVV slaat alarm. Issam Benali, federaal secretaris bevoegd voor de sector, doorprijkt de list.

Collectieve arbeidsduurvermindering, het klinkt heel aantrekkelijk, maar dat is het blijkbaar niet?

“Inderdaad. Dat de werkgever plots voor collectieve arbeidsduurvermindering pleit, was verdacht. Arbeidsduurvermindering betekent voor hetzelfde loon wat minder gaan werken, maar wat doet Trixxo hier? Het wil een aantrekkelijke werkgever zijn zonder de lonen te moeten verhogen door op papier arbeidsduurvermindering voor te stellen. Deeltijdse werknemers wordt gevraagd om in de nieuwe entiteit Trixxo 1 te stappen, waar op termijn 35 in plaats van 38 uur gewerkt zou worden, maar in de realiteit zullen zij niet alleen niet per se minder werken, ze zullen er ook niet noodzakelijk meer aan verdienen. Geen perequatie van de lonen, met andere woorden, maar ondertussen betaalt de werkgever minder RSZ-bijdrage. Zo'n 400 euro per werknemer per trimester. Vermenigvuldigd met de 5.000 betrokken werknemers kom je over negen jaar aan zo'n 72 miljoen.”

Stel dat je als deeltijdse werknemer toch intekent op het voorstel van Trixxo,

wat zijn dan de mogelijks nadelige gevolgen op lange termijn?

“Trixxo zegt wel dat werknemers die intekenen meer zouden verdienen met hun maaltijdcheques, bijvoorbeeld, maar uit onze berekeningen komt naar voren dat waar werknemers in het oude systeem een maaltijdcheque per dag kregen, zij nu minder cheques aan een weliswaar hogere waarde en voor een specifiek aantal uren zouden krijgen. Er is ook het strengere arbeidsreglement, waarin vakbonden geen inspraak in hebben gehad. Trixxo 1 kent geen vakbondsafvaardiging, dus ben je als werknemers aanvankelijk minder beschermd. Ten slotte heeft het ook invloed op de inkomensgarantie-uitkering, het tijdskrediet en de eindeloopbaanregeling, met mogelijks lagere uitkeringen tot gevolg.”

ABVV Dienstencheques voert nu een sensibiliseringscampagne onder werknemers van Trixxo, onder meer op Facebook.

Hoe is die campagne ontstaan?

“Trixxo voert de ingreep op als een goednieuws-show, terwijl wij juist iedereen willen waarschuwen voor mogelijke valkuilen. Via Facebook bereiken we momenteel bijna 15.000 mensen in Vlaanderen, onder wie overwegend werknemers uit de sector. Zo hebben we toch tal van werknemers van Trixxo weten te bereiken, en hen kunnen informeren over de gevolgen als ze zouden tekenen. Op die manier versterken we het werk van onze afgevaardigden van de lokale afdelingen die de werknemers bijstaan. Dat men in een gesubsidieerde sector een aanzienlijke korting op de RSZ in de wacht wil slepen, is haast ongezien, en dus hebben we ook de sociale inspectie op de hoogte gebracht van onze bezwaren, net zoals de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.” ■

Een aalmoes van 10 cent

Koopkracht baart ons als vakbeweging meer en meer kopzorgen. Veel van onze leden hebben het financieel moeilijk. Dag na dag duiken er berichten op die dat bewijzen: of het nu gaat over mensen die niet kunnen sparen, de stijging van het aantal mensen met een leefloon, het stijgend bezoek aan voedselbanken, armoedecijfers, huur- en energieprijzen die de pan uit rijzen ... De boodschap is overal dezelfde: we komen niet meer rond.

Tegelijk gaat men er nog steeds van uit dat, als

10 cent extra voor de laagste lonen. Dat is wat de werkgevers voorstellen. Wij krijgen er het schaamrood van op de wangen. Werknemers hebben recht op méér koopkracht.

je werkt, er geen koopkrachtprobleem meer is. En dus moeten we mensen activeren, moeten de werkloosheidsuitkeringen (en straks ook de ziekteuitkeringen) omlaag, en dat alles om 'mensen aan het werk te krijgen'. En als er dan veel mensen aan het werk zijn en de economie het goed doet, dan profiteren de werknemers mee. Als het goed gaat boven, druppelt de welvaart wel automatisch naar beneden. Maar dat is de theorie. Want de economie doet het goed, maar de werknemers profiteren niet mee. Ook in het ontwerpakkoord (IPA) tussen vakbonden en werknemers druppelt die welvaart niet door.

Dat IPA wil het minimumloon met 10 cent per uur verhogen. 10 cent. Bruto. Al eens proberen in te beelden wat dat doet voor je koopkracht? Onze onderhandelaars hebben nochtans

gedaan wat ze konden. Maar ze zijn gebotst op een wet waar werkgevers zich achter verschuilen. Die bepaalt een maximale loonmarge van slechts 1,1 procent.

Onze onderhandelaars zijn ook gebotst op de stugge overtuiging dat het minimumloon in België toch nog niet zo slecht is: een minimumloon van 9,65 per uur. En dat de regering via de taxshift al veel heeft gedaan voor het netto inkomen van werknemers. Dat dit amper voldoende is om al de prijsstijgingen die dezelfde regering invoerde te compenseren, wordt snel weggemoffeld.

10 cent. Hoe durven ze het eigenlijk voorstellen? Wij voerden alvast actie bij Unizo en UCM, de middenstand, om te vragen of ze niet beschaamd zijn.

Europese Ondernemingsraden

Welke toekomst voor het Europees syndicalisme?

Democratie op het werk. Dat was het centrale thema van het gezamenlijke opleidingsseminarie van de Algemene Centrale - ABVV en de BBTK, voor delegees in de Europese ondernemingsraden (EOR's). Een vijftigtal delegees actief bij verschillende multinationals kwamen bijeen om de toekomst van de Europese vakbeweging te bespreken.

We beseffen het misschien niet altijd, maar van de Belgische wetgeving is 70 procent gebaseerd op Europese regelgeving. De regels die zorgen voor democratie op de arbeidsmarkt vormen geen uitzondering: we moeten dus zowel op Europees als op nationaal niveau strijden om die te garan-

deren. Nu de Europese verkiezingen eraan komen, mogen we dat zeker niet vergeten. De Europese vakbeweging is van cruciaal belang om onze waarden van solidariteit te beschermen. Het versterken en ondersteunen van de rol van delegees in EOR's is voor onze centrale dan ook essentieel.

Eindeloopbaan

Zware beroepen: Bacquelaine speelt de bal door

De pensioenleeftijd verhoogd tot 67, nieuwe voorwaarden voor het vervroegd pensioen, verstrenging van de SWT-voorwaarden ... De regering-Michel hield zwaar huis in de maatregelen voor het einde van onze loopbaan. De overheid had zich nochtans geëngageerd om zwaar werk te erkennen. Maar de werkgevers weigeren de criteria die de vakbonden van de privésector voorstelden, te aanvaarden. En de

regering koos ervoor om niets te beslissen.

Loopbaan tot 67: onmogelijk

Het is nochtans dringend. Voor de meerderheid van de werknemers is het gewoon onmogelijk om het tot 67 jaar vol te houden. Daarom stuurden de vakbonden die het subcomité binnen de groeven (cao 102.09) vertegenwoordigen een brief naar minister van

Pensioenen Daniel Bacquelaine. Maar ondanks de vele indicaties van zwaar werk in de sector, schoof de minister het probleem naar de volgende regering door. Onze positie verandert niet: werknemers moeten hun loopbaan kunnen afsluiten in goede gezondheid, op een redelijke leeftijd en met een behoorlijk pensioen.

ABVV-Metaal zet grensoverschrijdend gedrag op sectoragenda

(Seksueel) grensoverschrijdend gedrag blijft een probleem op de werkvloer. Deze schending van de mensenrechten heeft een ernstige impact op het leven van werknemers wereldwijd en in alle sectoren. Of het geweld nu plaatsvindt op de werkvloer of op het thuisfront: genoeg is genoeg.

In juli 2018 publiceerde de Stichting Innovatie & Arbeid van de SERV een rapport over grensoverschrijdend gedrag op het werk in Vlaanderen. Uit de meting uit 2016 bij 12.000 werknemers bleek dat ongeveer één vijfde (21,6%) van de Vlaamse werknemers in de loop van het jaar geconfronteerd werd met één of meerdere vormen van grensoverschrijdend gedrag. Het gaat daarbij om intimidatie of bedreiging, pestgedrag, lichamelijk geweld of ongewenst seksueel gedrag. De cijfers liggen in de lijn van de vorige meting uit 2013.

Metaalsector

De studie geeft ook cijfers voor de metaalsector. Daar zou zo'n 14,7% van de werknemers grensoverschrijdend gedrag ervaren. Dat is minder dan het Vlaamse gemiddelde, maar nog steeds een vrij hoog cijfer.

Andere onderzoeken geven aan dat het aantal slachtoffers van grensoverschrijdend geweld op de werkvloer mogelijk nog hoger ligt. Volgens een onderzoek van Mensura bij meer dan 10.000 personen zou 34% van de werknemers in 2017 minstens één keer te maken hebben gehad met pesten, discriminatie, seksueel grensoverschrijdend gedrag of agressie op de werkvloer.

Vrouwen worden vaker het slachtoffer van ongewenst gedrag dan mannen: 37% van de ondervraagde vrouwen kreeg daar minstens één keer mee te maken, tegenover 32% van de mannen. Jongere werknemers worden wel vaker geconfronteerd met ongewenst seksueel gedrag, blijkt uit onderzoek van HR-dienstverlener Securex bij 1.500 werknemers. Volgens de studie zou 5% van de werknemers worden geconfronteerd met ongewenst seksueel gedrag. Vooral werknemers jonger dan 25 jaar worden slachtoffer van

ongewenst seksueel gedrag op het werk (14%). Vrouwen onder de 30 worden vaker slachtoffer van ongewenst seksueel gedrag (12%) dan mannen (9%).

Beperkte aangifte

Ook in de familiale sfeer worden werknemers geconfronteerd met geweld. In een studie van het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen bij 2.000 personen gaf 41,5% van de respondenten aan dat zij slachtoffer waren van verbaal geweld, 22% van intimidaties, en 15% van fysieke agressie in familiale sfeer. Vooral vrouwen zijn slachtoffer van seksueel geweld. Het gaat om 5,6% van de vrouwen tegenover 0,8% van de mannen. 12,5% verklaarde gedurende de laatste twaalf maanden minstens één keer het slachtoffer te zijn geweest van een gewelddadige handeling door hun (ex-)partner: 14,9% van de vrouwen en 10,5% van de mannen. In 11% van de gevallen ging het om psychologisch of verbaal geweld. 1,3% ervaart fysiek geweld in de partnerrelatie.

Opmerkelijk is dat slechts een minderheid van de slachtoffers van grensoverschrijdend gedrag dit gedrag signaleert. Slechts 3,3% van de slachtoffers van huiselijk geweld doet aangifte bij de politie. Minder dan een op honderd werknemers die zich slachtoffer voelen van grensoverschrijdend geweld op het werk, dient een verzoek in bij zijn externe dienst voor preventie en bescherming op het werk. Maar 13% van de verzoeken bij een externe dienst is of leidt tot een formeel verzoek. In veel gevallen is het grensoverschrijdend gedrag of huiselijk geweld dus niet zichtbaar.

Angst

Waarom blijft dit geweld onder de radar? Volgens feministische denktank Furia is angst de belangrijkste reden: "Al te vaak is er angst om een collega, zeker een meerdere, aan te klagen. Angst om niet geloofd

” In de metaal-sector zou 14,7% van de werknemers grensoverschrijdend gedrag ervaren

ONTDEK NU HET NIEUWE E-BOOK OVER DE GENDERKLOOF

ABVVMETAAL.BE

te worden, angst om aan het kortste eind te trekken... En terecht, recent werd nog duidelijk dat drie werknemers op de tien die grensoverschrijdend gedrag op het werk aanklagen, hun baan verliezen."

De negatieve invloed op het welzijn en de gezondheid van de werknemers is echter wel duidelijk zichtbaar. Meer dan de helft van de gepeste werknemers kampt met werkstressklachten; een derde vertoont motivatieproblemen. Werknemers die worden geconfronteerd met grensoverschrijdend gedrag, zijn ook vaker ziek en kijken meer uit naar ander werk. Ook de slachtoffers van huiselijk geweld ervaren ernstige gevolgen. Ze kampen bijvoorbeeld vaker met slaapproblemen, angst en stress, of nemen hun toevlucht tot medicatie of drugs. Het huiselijk geweld beïnvloedt ook de werksituatie, doordat de betrokken werknemers vaker afwezig of minder productief zijn. Huiselijk geweld is dus niet louter een privéaangelegenheid, maar een probleem dat de werkgevers, ook die van onze sectoren, aangaat.

Vertrouwenspersoon

Daarom plaatst ABVV-Metaal grensoverschrijdend gedrag op het werk en huiselijk geweld op de agenda van de sectorale onderhandelingen. We geven daarmee gevolg aan ons congres en de voorstellen van

onze Gendercommissie, evenals de oproep gelanceerd door Furia op de Nationale Vrouwendag. Ook de campagne 'De vakbonden zeggen neen tegen geweld' van Industrial Global Union, de internationale industrievakbond, is een aanklacht tegen geweld en seksuele intimatie waarvan vrouwen vaak slachtoffer worden op de werkvloer. Ook ligt ons initiatief in lijn met de nieuwe conventie van de Internationale Arbeidsorganisatie. In het ontwerpakkoord wordt de link gelegd tussen huiselijk geweld en de werksituatie.

Volgens Marijke Weewauters, experte gendergeweld van het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen, kan een vakbondsmans of -vrouw de rol van vertrouwenspersoon opnemen. "Vooral belangrijk is dat zij in het kader van het sociaal overleg trachten om zoveel mogelijk werkgevers ervan te overtuigen om een actieplan op te zetten. Anders staat de vertrouwenspersoon geblokkeerd. Het is ook in het voordeel van de werkgevers zelf, want de kost voor de werkgever van een nulbeleid rond partnergeweld is 2,88 miljoen euro."

Als ABVV-Metaal ijveren we voor een sectoraal kader voor grensoverschrijdend gedrag op het werk dat de werkgevers van onze sectoren aanmoedigt om een proactief beleid te voeren. Daarbij moet ook aandacht worden gegeven aan maatregelen om slachtoffers van huiselijk geweld te ondersteunen, zoals de mogelijkheid om een beroep te doen op de vertrouwenspersoon, een wijziging van het uurrooster te vragen of enkele dagen afwezig te zijn. Aangezien vooral vrouwen nog altijd het vaakst slachtoffer worden, is er sprake van gendergerelateerd en discriminatoir geweld.

Zo werd er op 11 februari al een klein stukje geschiedenis geschreven. Op voorstel van ABVV-Metaal werd in de sector van de Edele Metalen (PsC 149.03) een non-discriminatie-cao ondertekend. "Gelijkheid, rechtvaardigheid, solidariteit en democratie zijn de bouwstenen van het DNA van onze organisatie en daar zijn we rechtlijnig in, niet enkel in woord maar ook in daad. Je talenten als werknemer, collega en kameraad staan volledig los van je geslacht en je seksuele geaardheid", zegt ABVV-Metaal-voorzitter Ortwin Magnus over deze primeur. ■

➔ Meer lezen over gendergeweld, maar ook over de loonkloof v/m? Lees dan zeker het nieuwe e-book van ABVV-Metaal rond de genderkloof.

22 tot 27 maart

Doe mee aan de Fair Transport for Europe Action Week

In onze huidige maatschappij is transport meer dan ooit noodzakelijk. Maar velen weten niet welke strijd deze transportarbeiders in hun dagelijks leven soms leveren: buitensporige en antisociale werkuren, geweld en gevaarlijke werkomstandigheden, uitbuiting en hyperflexibele contracten.

Helaas geldt dit in heel Europa. Werkgevers spelen werknemers van verschillende landen of professionele groepen tegen elkaar uit, duwen zo de lonen naar beneden en breken de werkomstandigheden af. Dat is sociale dumping. Het is ook de ultieme oorzaak van de meeste uitdagingen voor transportarbeiders vandaag.

Werknemers en hun vakbonden moeten de handen in elkaar slaan, over de grenzen en beroepen heen, om een positieve kijk op transportarbeid in Europa te verdedigen.

Dat is waarom ETF (European Transport Worker's Federation) de Fair Transport-campagne tegen sociale dumping organiseert.

De Europese transportarbeiders en hun vakbonden schakelen in actiemodus met demonstraties, manifestaties en protestacties. De Europese verkiezingen staan voor de deur. Dit is het moment. Wij zullen ervoor zorgen dat de beleidsmakers de misbruiken in de transportsector erkennen en mee ons manifest onderschrijven voor betekenisvolle oplossingen. Vakbonden van de poolcirkel tot de Middellandse Zee organiseren gecoördineerde acties, velen van hen in samenwerking met hun buurlanden. Duizenden transportarbeiders reizen naar Brussel voor een enorme demonstratie

op 27 maart. Wij zullen door de straten van Brussel marcheren en onze stem verheffen met slechts één gemeenschappelijke eis: Fair Transport for Europe!

“Wij willen een echte verbetering van de werk- en leefomstandigheden van miljoenen transportarbeiders”, zegt ETF-voorzitter Frank Moreels. “Onze Fair Transport-campagne toont aan dat transportwerknemers hun vakbonden kunnen mobiliseren, ongeacht nationaliteit, leeftijd, geslacht of sector. Wij zullen een indrukwekkende actieweek op poten zetten, die de kracht en de eenheid van onze beweging toont. Op die manier zullen wij ook de strijd winnen tegen sociale dumping en tegen uitbuiting.”

Doe mee aan onze campagne en kom op 27 maart naar Brussel!

- ➔ Voor meer info, contacteer je gewestelijk BTB-secretariaat
- ➔ Facebook: facebook.com/FairTransportEurope
- ➔ www.fairtransporteurope.eu

BTB zet in op jongeren

Op 20 februari kwamen meer dan 70 jonge syndicalisten samen in het BTB-gebouw op de Paardenmarkt in Antwerpen voor de jongerendag. Enthousiaste jongeren uit de BTB Youth Movement Antwerp Dockers, van de vakgroep Wegvervoer en Logistiek en uit de metaalsector gaven hun visie op syndicaal werk, wisselden ervaringen uit en deelden mee hoe zij de vakbondstoekomst van de jongeren zien.

Bjorn Plas
BTB Wegvervoer

“We kunnen niet altijd aan een toekomst bouwen voor de jongeren, maar we kunnen wel helpen bouwen aan de jongeren van de toekomst. #wearethefuture”

Must Read

Vierde zwartboek sociale dumping

Begin dit jaar ging een BTB-team op onderzoek naar Slovaakije, om aan te kloppen bij de Slovaakse firma's van Belgische transporteurs. Voor de vierde keer al.

In Slovaakije zijn er nog steeds postbusbedrijven en we vonden ook bedrijven waar wel een 'dispatcher' zit, maar waar er geen enkele andere bedrijfsactiviteit is. Sommigen delen kantoren en enkelen

hebben wel een adres, maar blijken onvindbaar... Je komt er alles over te weten in het vierde zwartboek 'Nog altijd file op de Slovaakije-route'.

Nieuwsgierig?
Surf naar www.stopsocialdumping.be.
Veel leesplezier.

Memorandum BTB 2019

De transportsector draait op volle toeren, maar het is ook een sector waar nog heel wat werk aan de winkel is. Zeker voor beleidsmakers. Die politici willen we als BTB-ABVV bij de les houden.

Het overgrote deel van onze 55.000 leden begeeft zich immers dagelijks om den brode op de weg, op het water of op de kade. Ze ervaren aan den lijve wat het vele verkeer - inclusief files - met zich meebrengt: ontevreden klanten, stress, verkeers-agressie... Ze zijn wat dat betreft dus échte verkeersdeskundigen.

In de aanloop naar de 'moeder van alle verkiezingen' wil BTB-ABVV zelf een aantal punten op de politieke agenda plaatsen om het transport eerlijker, veiliger en duurzamer te maken.

Meer weten? Lees dan zeker ons memorandum op de BTB-website of vraag een gedrukt exemplaar op jouw gewestelijk BTB-secretariaat.

Het kan altijd goedkoper

In heel Europa worden tienduizenden werknemers in de bouw-, transport, schoonmaak- en voedingssector aan hongeronen en in mensonwaardige arbeidsomstandigheden uitgebuit. Het misbruik wordt georganiseerd door malafide netwerken van postbusbedrijfjes die arbeiders ronselen om aan Oost-Europese lonen aan de slag te gaan in West-Europa. In 'Het kan altijd goedkoper' schetsen Kathleen Van

Brempt en Frank Moreels het harde leven van mensen die als nieuwe slaven uitgebuit worden.

Het boek is gratis te verkrijgen. Stuur een mail met uw gegevens naar kathleen.vanbrempt@s-p-a.be of bestel het telefonisch op 02 224 74 47. Er wordt dan per post een exemplaar verzonden.

Tinny Janssens
BTB Haven

Vincent Deganck
ABVV Metaal

"We zijn hier om contacten te leggen tussen de jongeren van de transport, metaal en de havens van België."

"Het is belangrijk dat we jongerendagen houden bij de vakbond met metaal en BTB. Op die manier kunnen we ervaringen uitwisselen als jongeren onder elkaar en info geven hoe een jongerenwerking op te zetten in een bedrijf."

ABVV Horval voert actie

14 maart: Fight for €14, vrouwen weten waarom

Zoals elke 14de van de maand organiseren de centrales van het ABVV een symbolische actie in het kader van de campagne 'Fight for €14' voor een waardig minimumloon van 14 euro bruto per uur.

Op 14 maart was het ook de jaarlijkse dag voor loongelijkheid. Dat was voor ons een mooie gelegenheid om deze twee symbolische acties aan elkaar te koppelen. Waarom? Als we het minimumloon optrekken naar 14 euro bruto per uur, kunnen we de loonongelijkheid aanzienlijk verkleinen.

We trokken naar het station van Brussel-Centraal om de pendelaars te sensibiliseren over deze twee thema's. We deelden winkelkarjetons uit met een kaartje rond het thema "Vrouwen weten waarom!" Deze actie was een groot succes dankzij de inzet van de ABVV-militanten en -delegees. Bedankt voor jullie mobilisatie!

15 maart: Actie voor het klimaat

Sinds enkele weken komen de jongeren iedere donderdag in verschillende Belgische steden op straat om te protesteren tegen de klimaatverandering. Op 15 maart hadden het ABVV en zijn centrales besloten om de beweging en de eisen van de studenten te steunen: een ambitieus beleid is nodig om de opwarming van de planeet tot 1,5 graden Celsius te beperken door de CO₂-uitstoot drastisch te verminderen.

Om haar steun te betuigen, deelde ABVV Horval appels uit aan de betogers: uiteraard Belgische biologische appels, die goed zijn voor de gezondheid. Heel wat van onze militanten namen deel aan de betoging.

ABVV Horval zal dit mooie initiatief blijven steunen en moedigt iedereen aan om zich bewust te worden van de klimaatverandering en daarnaar te handelen. ■

Visserij en visverwerkende sector

Europees seminarie van vakbondsafgevaardigden

Afgevaardigden van diverse Europese vakbonden kwamen in Boulogne-sur-Mer samen in het kader van een gemeenschappelijk Europees sociaal duurzaam visserijbeleid (visserij, aquacultuur en visverwerking). Een derde seminarie om de sociale gevolgen en vooral de 'menselijke' gevolgen van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid van de Europese Unie in kaart te brengen en aanbevelingen te formuleren aan de Europese Commissie.

Tijdens dit seminarie werd gediscussieerd over de sociale duurzaamheid (arbeidsvoorwaarden van de werknemers) binnen een Europees Visserijbeheer en financiële instrumenten van de EU.

Namens Horval namen Carine Vermoote (delegee bij Morubel - zeevruchtenverwerkend bedrijf in Oostende) en Conny Demonie (gewestelijk secretaris West-Vlaanderen) deel. ■

SYNDICALE PREMIE 2019**€145***

MAXIMUM BEDRAG

HANDEL IN VOEDINGSWAREN BAKKERIJEN HORECA

- > JE WERKT IN DE HANDEL IN VOEDINGSWAREN, BAKKERIJEN OF HORECA
- > JE BENT AANGESLOTEN BIJ ABVV HORVAL
- > JE BRENGT HET ATTEST VAN HET SOCIAAL FONDS BINNEN BIJ JE PLAATSELIJKE HORVAL AFDELING

DE RESULTATEN VAN JULLIE EISEN VOOR 2019-2020

De resultaten van onze enquête zijn gekend en leiden ons tot interessante conclusies over de thema's die jou na aan het hart liggen.

Enkele weken geleden hielden we een grote online enquête om jullie verwachtingen als werknemers voor de komende twee jaar te kennen. Bedoeling was om te weten te komen welke jullie prioriteiten zijn inzake koopkracht, eindloopbaan, mobiliteit, evenwicht werk en privé, opleidingen, tewerkstelling, enzovoort. Deze enquête werd op ruime schaal verspreid via onze nieuwsbrief, onze Facebookpagina's en in De Nieuwe Werker, om op die manier zoveel mogelijk mensen te bereiken.

Jullie waren met meer dan duizend, uit de verschillende sectoren die de BBTK vertegenwoordigt, om onze enquête te beantwoorden. Wij danken jullie alvast voor jullie waardevolle medewerking.

De werknemers lijken vastbesloten hun stem te laten horen en hun behoeften kenbaar te maken tegenover een rechtse regering die de laatste jaren een zeer

hard en uiterst antisociaal beleid voerde, en tegenover werkgevers die alsmaar hogere eisen stellen in ruil voor zo weinig mogelijk. De ruime deelname van de werknemers aan onze grote enquête is hier vandaag nogmaals een bewijs van. Jullie feedback en commentaar was constructief en hebben het voor ons mogelijk gemaakt om duidelijke lijnen te bepalen in jullie prioriteiten voor de komende twee jaar.

Wij weten dat 2019 een sleuteljaar wordt met federale, regionale en Europese verkiezingen in mei, en die (zo hopen wij toch) de kaarten stevig door elkaar zullen schudden en de invoering van een ander, eerlijker en socialer beleid mogelijk zullen maken. Intussen is een raadpleging aan de gang binnen onze syndicale instanties over het interprofessioneel ontwerpakkkoord. Ter herinnering, begin februari slaagden vakbonden en werkgevers erin een ontwerptekst op te stellen. ►

1031
X
bedankt

▷ Grote lijnen van het interprofessioneel ontwerpakkkoord:

- 1,1% loonmarge voor onderhandelingen in sectoren en bedrijven
- Verhoging minimumloon met 1,1% en verdere discussie dit jaar over extra verhoging
- SWT op 59 jaar tot midden 2021 voor lange loopbanen, ploegenarbeid/nachtarbeid en zware beroepen
- SWT op 58 jaar in 2019, 59 jaar in 2020 in bedrijven in moeilijkheden/herstructurering
- Landingsbanen: 1/5 vanaf 55 jaar, 1/2 vanaf 57 jaar in 2019 en 2020
- Verhoging sociale uitkeringen met meeste aandacht voor de minima
- Kleine verhoging van vrijwillige overuren
- Verhoging terugbetaling openbaar vervoer

Het is duidelijk dat dit resultaat er gekomen is dankzij de staking van 13 februari en dus ook dankzij de inzet van onze leden en militanten. Dat het meer had mogen zijn, beseffen wij ook. Maar een akkoord onderhandel je nu eenmaal met de werkgevers. Belangrijk is ook dat, zonder IPA, vele werknemers in de kou blijven staan of het met minder moeten stellen op vlak van lonen en eindloopbaanmogelijkheden.

De resultaten van onze enquête spreken voor zich. De werknemers die onze enquête beantwoordden, komen, in een relatief gelijkaardige verhouding, uit de verschillende vertegenwoordigde sectoren. 83 procent van hen heeft een vakbondsafvaardiging binnen het bedrijf.

Meer koopkracht via brutoloonverhogingen

De meerderheid van de respondenten zou hun koopkracht verhoogd willen zien, allereerst door verhogingen van het brutoloon. Bovenaan de lijst met resultaten staan vervolgens het verkrijgen van een premie, of de verhoging van het minimumloon via de barema's.

Meer koopkracht en een waardig loon voor alle werknemers is een essentiële eis die wij al sinds jaar en dag verdedigen. Het is trouwens in dit kader dat wij de campagne 'Fight for €14' volop steunen: iedere 14de van de maand worden verschillende acties georganiseerd om een minimumloon van €14 bruto per uur (of €2.300 per maand) voor iedereen te eisen. Heb je het nog niet gedaan, onderteken dan de online petitie of like de Facebookpagina Fight For €14 - NL.

Eerlijke en ecologisch verantwoorde mobiliteit

De mobiliteitskosten verminderen en rekening houden met het milieu zijn ook zeer belangrijke bezorgdheden van de werknemers die wij vertegenwoordigen. In onze enquête werden ook de volledige terugbetaling van het abonnement op het openbaar vervoer en een compensatie als je je persoonlijk voertuig moet gebruiken bijna even massaal genoemd.

Uit de opmerkingen van de respondenten blijkt ook dat zij willen streven naar een meer ecologisch verantwoorde mobiliteit. Ook als een auto onontbeerlijk

is om je naar je werk te begeven, blijkt uit jullie commentaren dat individuele en vervuilende bedrijfswagens door sommigen niet langer gewaardeerd worden. Carpoolen of de uitbouw van het openbaar vervoer (via de trein of (rand)stedelijk vervoer), premies om ecologische vervoermiddelen of groene auto's te kopen als het echt nodig is, worden genoemd... Wij willen een steeds duurzaame levenswijze, in ons gezinsleven, maar ook in alles wat met ons leven op het werk te maken heeft. ■

BBTK Handel heeft nu een eigen Facebook-pagina

Heb je vragen? Wil je op de hoogte zijn van de vakbondsactualiteit in de handelssector? Wil je meer weten over je rechten en plichten? Heb je vragen over je arbeidsvoorwaarden?

Op deze pagina vind je alle informatie over je sector, toekomstige acties, de resultaten van de sociale verkiezingen die er binnenkort aankomen.

Vind onze pagina leuk en deel ze zoveel mogelijk!

 Like us on
facebook

Boswandeling 14 april

Lentebloeiërs

Louis Eyskens, onze erkende bos- en natuurgids, leert je met veel plezier en passie het Zoerselbos in de lente kennen. Stevige wandelschoenen of laarzen zijn aangewezen. Honden zijn niet toegelaten.

Waar? Afspraak in het bezoekerscentrum 'Het Boshuis', Boshuisweg 2, 2980 Zoersel

Wanneer? Zondag 14 april 2019 van 14.00u tot 16.30u

Prijs: Gratis

Bereikbaarheid: Eigen vervoer

Organisatie: Linx+ regio Antwerpen

Info en inschrijvingen: Adviespunt, Ommeganckstraat 35, 2018 Antwerpen, 03 220 66 13, adviespunt.antwerpen@abvv.be

Vakantieregeling ABVV-regio Antwerpen

8 april tot en met 19 april

Van **maandag 8 april tot en met vrijdag 19 april** geldt een vakantieregeling voor de kantoren van ABVV-regio Antwerpen. Zie overzicht op www.abvv-regio-antwerpen.be.

- De **ABVV-dienstencentra** in Antwerpen, Hoboken, Kapellen, Merksem, Deurne, Boom en het kantoor Haven volgen de gewone uurregeling.
- Het kantoor in **Kontich** is gesloten op maandagmiddag en -avond en dinsdagvoormiddag.
- Het kantoor **Schoten** is in de **week van 8 tot en met 12 april** gesloten op maandagnamiddag en avond. **Opgelet:** in de **week van 15 tot en met 19 april** is het kantoor in Schoten volledig gesloten wegens werkzaamheden.

Van **maandag 8 april tot en met vrijdag 19 april** zijn de volgende kantoren gesloten:

- **Linkeroever.** Leden kunnen terecht in het ABVV-dienstencentrum, Dr. Coenstraat 51, 2660 **Hoboken**.
- **Kruibeke.** Leden kunnen terecht in het ABVV-dienstencentrum, Dr. Coenstraat 51, 2660 **Hoboken**.
- **Brasschaat.** Leden kunnen terecht in het ABVV-dienstencentrum, Bredabaan 572, 2170 **Merksem**.

Op **maandag 22 april** zijn alle ABVV-kantoren gesloten wegens feestdag.

DIGITAAL SYNDICAAL

De dienstverlening van jouw vakbond in een muisklik

MIJN ABVV: JOUW PERSOONLIJK DOSSIER ONLINE

www.abvv.be/mijn-abvv

JOUW ELEKTRONISCHE BRIEFBUS (EBOX)

www.socialezekerheid.be
> burger > online diensten > eBox

JOUW DIGITALE DOPKAART (EC3)

Voor PC

www.socialezekerheid.be
> burger > online diensten
> controlekaart volledige werkloosheid

App voor tablet/smartphone: zoek eC3 in

> Play Store voor Android
> App Store voor Apple/iOS

DOP UITBETAALD? JE WEET HET ONMIDDELIJK PER SMS

www.abvvregioantwerpen.be
www.abvvmechelenkempen.be

INFORMEER HET ABVV BIJ WIJZIGINGEN IN JOUW DOSSIER

www.abvvregioantwerpen.be
lidmaatschap.antwerpen@abvv.be

www.abvvmechelenkempen.be
ledenadministratie-mk@abvv.be

OP ZOEK NAAR HET ABVV- KANTOOR IN JOUW BUURT?

www.abvvregioantwerpen.be
www.abvvmechelenkempen.be

ABVV
Antwerpen

[@abvv.regio.antwerpen](https://www.facebook.com/abvv.regio.antwerpen)

[@abvvantwerpen](https://twitter.com/abvvantwerpen)

WAT HEB JE NODIG OM VAN ONZE DIGITALE DIENSTVERLENING GEBRUIK TE MAKEN?

Toegang tot een computer met internetverbinding

Jouw elektronische identiteitskaart met pincode

Een kaartlezer

april 2019

Agenda

2 april - 9u**Start PC voor anderstaligen**

Meerdaagse cursus voor werkzoekenden (tot 9 mei)
 ABVV, Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen
 Inschrijven: 03 220 66 13 - adviespunt.antwerpen@abvv.be

2 april - 13u**Rood Seniorenfeest**

Feest voor senioren ABVV Mechelen+Kempen
 Sporthal De Nekker, Spuibekstraat (gps), 2800 Mechelen
 Reserveren: 03 285 43 36 - antwerpen@s-plusvzw.be

2 april - 19u**Klimaatbetog van Nic Balthazar**

ABVV-Horval nodigt uit: Save the Climat
 Bondsgebouw, Ommeganckstraat 47/49, 2018 Antwerpen
 Inschrijven: info@horvalantwerpen.be

4 april - 9u**Havenbezoek met Linx+**

Vertrek bus: BTB, Paardenmarkt 66, 2000 Antwerpen
 Info en inschrijven: 03 220 66 13 - adviespunt.antwerpen@abvv.be

4 april - 13.30u**Werken met de VDAB-tools**

Infosessie en doesessie voor werkzoekenden
 ABVV, Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen
 Inschrijven: 03 220 66 13 - adviespunt.antwerpen@abvv.be

5 april - 9.30**Vergadering Werklozencomité**

ABVV, Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen
 inschrijven: 03 220 67 20 - werklozenwerking.antwerpen@abvv.be

14 april - 14u**Wandeling in Zoerselbos**

Met Linx+ en natuurgids
 Vertrek: Het Boshuis, Boshuisweg 2, 2980 Zoersel
 Inschrijven: 03 220 66 13 - adviespunt.antwerpen@abvv.be

15 april - 13.30u**Werken met de VDAB-tools**

Infosessie en doesessie voor werkzoekenden
 ABVV, Dorpsplein 9, 2950 Kapellen
 Inschrijven: 03 220 66 13 - adviespunt.antwerpen@abvv.be

18 april - 13.30u**Werken met de VDAB-tools**

Infosessie en doesessie voor werkzoekenden
 ABVV, Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen
 Inschrijven: 03 220 66 13 - adviespunt.antwerpen@abvv.be

**22 april - ABVV-kantoren gesloten
wegens wettelijke feestdag****23 april - 13.30u****Ontslag, wat nu?**

Infonamiddag voor werkenden
 ABVV, Ommeganckstraat 53, 2018 Antwerpen
 Inschrijven: 03 220 66 13 - adviespunt.antwerpen@abvv.be

30 april - 20.30u**Let's shake it**

Veuravond - ABVV-Metaal
 Bondsgebouw, Ommeganckstraat 47/49, 2018 Antwerpen
 Info: 03 203 43 49 - antwerpen@abvvmetaal.be of
 via jouw ABVV-afgevaardigde

1 mei**Stoet en Vierwerk Antwerpen**

10u: verzamelen op de Leopold De Waelplaats
 10.30u: speeches en nadien vertrek 1 mei-stoet
 13u: Vierwerk op de Grote Markt

Meer info?

www.abvv-regio-antwerpen.be
www.abvvmechelenkempen.be
 Volg ABVV-regio Antwerpen op Facebook

Voor een werkbare loopbaan

Dat er vandaag te weinig arbeidskrachten zijn in Vlaanderen is een fabel. De mensen zijn er en ze willen werken. De waarheid is dat veel werkgevers jobs aanbieden aan onhaalbare voorwaarden. Er is geen kwantitatief, maar een kwalitatief probleem. Er zijn te veel dagcontracten. Jobs zonder garantie, zonder stabiliteit. Jobs aan lage lonen waarin veel flexibiliteit wordt geëist. Jobs, jobs jobs, maar welke jobs? Aan deze voorwaarden haken veel mensen af.

Zo zijn er 215.000 langdurig zieken. Onevenwicht tussen werk en privéleven, een grote afstand tussen woon- en werkplaats of onregelmatige uurroosters kunnen leiden tot stress. Zo vallen veel mensen uit. Ze worden ziek of krijgen een burn-out door de onmogelijke arbeidsvoorwaarden.

Ondertussen zijn er 118.000 werkende armen. Aan alle vrouwen die nu vaak gedwongen deeltijds werken. Ze willen meer uren werken, maar mogen niet. Voor de werkgever is het immers voordeliger om twee mensen deeltijds aan het werk te stellen, dan één voltijdse werknemer in dienst te nemen. Mannen werken vaak in sectoren zoals de bouw of de industrie die gevoelig zijn aan de economische groei. Valt deze stil, dan verliezen zij hun werk of worden ze verplicht minder te werken. Ook zij willen een vast inkomen, een duurzame job.

Dan zijn er nog de 124.000 werkzoekenden. Een derde van hen werkt als uitzendkracht met korte contracten. Zij die moeilijk een job vinden, kunnen via opleiding of een stage wel aan de slag. Job- en taalcoaching kan wonderen doen. Een ander derde is langdurig werkloos. Veel mensen willen werken. Geef hen een kans. Een overheid die niet investeert in sociale economie kiest zelf voor deze situatie en moet de prijs betalen.

Er is dus een arbeidsreserve van minstens 300.000 mensen. Zij kunnen duurzaam ingezet worden op de arbeidsmarkt. Maar dan moet je als overheid en werkgever willen investeren. In mensen en in werkbaar werk. Deze boodschap is nog niet doorgedrongen. UNIZO, de Boerenbond en het VBO willen nog meer flexibiliteit, een verdere afbouw van de landingsbanen en SWT, meer overuren en nog langer werken. Door de succesvolle staking op 13 februari en tijdens de IPA-onderhandelingen hielden we al veel eisen tegen.

Het moet gedaan zijn met het onmogelijke te vragen van mensen. Iedereen verdient stabiliteit en een haalbare combinatie tussen werk en privéleven. We willen een werkbare loopbaan, kwalitatief werk aan correcte werkvoorwaarden en eerlijke lonen. ■

➔ **Heb jij werkbaar werk? Doe de test op www.ikwilwerkbaarwerk.be.**

Is je job niet werkbaar? Volg loopbaanbegeleiding

Elke dag begeleiden onze loopbaanbegeleiders mensen op zoek naar werkbaar werk. Is je job niet langer werkbaar? Heb je twijfels over je loopbaan? Maak vrijblijvend een afspraak met onze loopbaanbegeleiders. Zij kijken samen met jou wat je kan doen om je loopbaan nieuw leven in te blazen. Ontdek je competenties en vind de jobs die bij je passen.

Voor wie?

Alle mensen die aan het werk zijn, zelfstandige zijn of van wie de opzegtermijn loopt. Ook als je op mutualiteit staat en nog een contracthebt.

Hoe?

Je betaalt loopbaanbegeleiding met loopbaancheques. Elke zes jaar heb je recht op twee cheques. Eén cheque kost 40 euro. Per cheque kan je vier uur loopbaanbegeleiding volgen. Wij helpen je om je cheque te bestellen.

Waar?

Je vindt onze loopbaanbegeleiders in Aalst, Beveren, Dendermonde, Deinze, Eeklo, Mariakerke, Gent, Oudenaarde, Ronse, Sint-Niklaas en Zelzate.

Contact:

Bel ons op 09 265 52 58 of mail naar loopbaanbegeleiding.oostvlaanderen@abvv.be

Website:

www.abvvloopbaanbegeleiding.be

Agenda

AALST

Workshop 'Werken met VDAB tools'
Maandag 1 april om 9.30u

'Mijn loopbaan' is het online dossier van een werkzoekende bij de VDAB. De VDAB verwacht dat werkzoekenden vlot met 'Mijn Loopbaan' kunnen werken. Ben je nog niet mee? Kom dan naar onze workshop.

Waar? ABVV, Houtmarkt 1. Inschrijven kan via carla.vancaekenberghe@abvv.be

Daguitstap met bezoek aan Dossinkazerne en brouwerij het Anker
Dinsdag 23 april

Vertrek uit Aalst. Deelnameprijs: €48 (leden ABVV Senioren), €52 (niet-leden)

Telefonisch inschrijven (verplicht) en betalen voor 14 april 2019.

Inschrijven via glenda.vanimpe@linxplus.be of op 053 727 824

DENDERMONDE

Workshop 'Werken met VDAB tools'
Donderdag 18 april om 9u

'Mijn loopbaan' is het online dossier van een werkzoekende bij de VDAB. De VDAB verwacht dat werkzoekenden vlot met 'Mijn Loopbaan' kunnen werken. Ben je nog niet mee? Kom dan naar onze workshop.

Waar? ABVV, Dijkstraat 59. Inschrijven kan via coen.roosenstein@abvv.be

Bezoek trammuseum Thuin
Dinsdag 23 april om 7.20u

De geschiedenis van de trams door de jaren heen. Rit aan boord van een (museum)tram, doorheen de mooie omgeving, naar Lobbes en Biesme. Wij houden halt aan de 'hangende tuinen'

Prijs: €45 (leden); €47 (niet-leden). Inschrijven

en betalen voor 12 april.

Vertrek: Dendermonde, Bruinkaai om 7u; Wetteren Station om 7.20u

Programma: 9.30u: Onthaal met koffie en koek; 10u bezoek aan het trammuseum met rit met de oude tram. Om 12.30u lunch in 'Distillerie de Biercée'; 15u: bezoek aan Binche.

Info en inschrijven bij William Van Gasse op 52 21 05 10 of via william.van.gasse@skynet.be

Driedaagse uitstap naar Nederland - Dordrecht**Dinsdag 21 mei tot donderdag 23 mei**

Verblijf in het comfort hotel Postillion op basis halfpension. Programma bevat ondermeer: boottocht 'De Biesbosch', natuurpark, bezoek aan Dordrecht, Kinderdijk (molens), Gorinchem, Nederlandse waterlinie, Breda. Richtprijs voor leden: €195, €220 voor niet-leden. Opstapplaatsen: Dendermonde en Wetteren. Info en inschrijven bij William Van Gasse op 052 21 05 10 of via william.van.gasse@skynet.be of bij Sabrina Meijs op 052 259 266 of via sabrina.meijs@linxplus.be

GENT

Workshop 'Werken met VDAB tools'
Vrijdag 12 en 26 april om 9.30u

'Mijn loopbaan' is het online dossier van een werkzoekende bij de VDAB. De VDAB verwacht dat werkzoekenden vlot met 'Mijn Loopbaan' kunnen werken. Ben je nog niet mee? Kom dan naar onze workshop.

Waar? ABVV, Vrijdagmarkt 9. Inschrijven kan via sophie.dhooge@abvv.be

Breughelmaaltijd 'De Brug'
Donderdag 18 april om 12u

Superlekker Breughelmaal met live muzikale omlistung door Noel Fack. In 'Ons Huis', Fernandezzaal, Vrijdagmarkt 9, Gent. Deelname: €22. Inschrijven via

de.brug.gent@gmail.com of op 0473 81 45 44 of 0477 38 62 21.

RONSE

Workshop tuinkruiden kweken en gebruiken**Woensdag 10 april om 14u**

Tuinkruiden kweken en gebruiken in de keuken. Kom af en leer bij. Feestpaleis Ronse, Stationsstraat 21. Inschrijven via christine.geenens@linxplus.be

Uit in eigen Stad**Vrijdag 26 april om 10.30u**

We bezoeken woonzorgcentrum Triamant en chocolaterie Hermes. Met middagmaal (€15) en begeleiding (€7). Info en telefonisch inschrijven vóór vrijdag 19 april bij Marcel Vandennecke op 055 21 50 29, Etienne Vandenhove op 055 20 62 28, André De Meue op 055 21 49 46 of op het Linx+-secretariaat bij Christine op 055 33 90 06 of via christine.geenens@linxplus.be

Workshop 'Werken met VDAB tools'
Vrijdag 26 april om 9.30u

'Mijn loopbaan' is het online dossier van een werkzoekende bij de VDAB. De VDAB verwacht dat werkzoekenden vlot met 'Mijn Loopbaan' kunnen werken. Ben je nog niet mee? Kom dan naar onze workshop.

Waar? ABVV, Stationstraat 21. Inschrijven kan via tom.boduy@abvv.be

SINT-NIKLAAS

Info 'Werkloos wat nu, hoe behoud ik mijn uitkering?'**27 maart om 14u**

Je bent onlangs werkloos geworden. Wellicht zit je met heel wat vragen. Kom naar deze

infosessie en verneem meer over je rechten en plichten. Ontdek wat wij voor jou kunnen doen.
Waar? ABVV, Vermorgenstraat 9. Inschrijven kan via coen.roosenstein@abvv.be

War on Poverty **Donderdag 28 maart om 19u**

Expert Julien Van Geertsom licht zijn voorstellen voor effectieve armoedebestrijding uitgebreid toe.
 Volkshuis, Vermorgenstraat 9, Sint-Niklaas.

Workshop 'Werken met VDAB tools' **4 april om 14u**

'Mijn loopbaan' is het online dossier van een werkzoekende bij de VDAB. De VDAB verwacht dat werkzoekenden vlot met 'Mijn Loopbaan' kunnen werken. Ben je nog niet mee? Kom dan naar onze workshop.

Waar? ABVV, Vermorgenstraat 9.
 Inschrijven kan via inge.pauwels@abvv.be

Infoavond **'Impact van rechts op jouw loopbaan'** **23 april om 19u**

Gast spreker: Jef Maes, voormalig federaal secretaris van het ABVV. Hij staat binnen het ABVV en ver daarbuiten gekend als dé speci-

alist van de sociale zekerheid. Jef schreef een gids over de sociale zekerheid waarin hij de beslissingen van de rechtse regering aan de kaak stelt.

Waar? ABVV, zaal Volkshuis, Vermorgenstraat 9. Inschrijven kan via loopbaanconsulent.oostvlaanderen@abvv.be

OOST-VLAANDEREN

Ontdek met Linx+ Diest en het Hageland **Zondag 9 juni**

Diest, versterkte stad met een rijk verleden, waar de graven van Nassau ooit regeerden en The Scabs hun eerste noten speelden. De citadel is ons vertrekpunt voor een bezoek aan de parachutisten, de prins van Oranje, de begijnen, de nachtwachter en de plaatselijke brouwers. Wie graag verder uitwaaiert kan de fiets op om het Hageland te doorkruisen, in het spoor van Sven Nys, de Vlaamse mijnwerkers van Marcinelle of de wijnboeren van het Hageland. Wij organiseren busvervoer uit verschillende Oost-Vlaamse steden. Inschrijven en meer info op www.linxplus.be

LINX+

Luik Anders Bekeken **30 maart om 10u**

We spreken af in het station Guillemins, een kunstwerk van Santiago Calatrava; architectuur waarbij de schoonheid van de vorm primeert boven de functionaliteit. Dan steken we de Maas over via 'la Belle Liégeoise', een nieuwe voetgangersbrug die ons naar het Mediacité winkelcomplex loodst. Dit laten we uiteraard 'links' liggen. We wandelen langs het Boverie-museum naar het centrum van het oude Luik. We volgen het spoor van de Metallo's uit de Borinage. Verleden en heden komen samen in deze stad, die de toekomst heeft ingeluid met moderne architectuur. Hoe worden deze twee werelden verbonden en hoe denkt de man in de straat hierover?

Einde voorzien om 13u

Prijs: €6,50

Inschrijven via www.linxplus.be of op 02 289 01 80

Al gedacht aan de loopbaanconsulent?

Je bent aan het werk, maar zit toch met een aantal korte vragen over je carrière. Een volledige, intensieve loopbaanbegeleiding volgen is nu ook weer niet nodig. Dan biedt het ABVV je een goed alternatief met een gesprek bij de loopbaanconsulent.

Je kan bij ons terecht voor vragen over opleidingen, cv screening en advies, sollicitatietips, verkenning van de arbeidsmarkt...

Een greep uit de vragen die we regelmatig horen:

- Ik weet welke opleiding ik wil volgen, maar hoe los ik dit praktisch op, rekening houden met financiën en organisatie?
- Het is al een tijdje geleden dat ik nog solliciteerde. Ik wil graag iemand die met een professioneel oog kijkt naar mijn cv. Hoe kom ik over?
- Tijdens het solliciteren krijg ik vaak dezelfde opmerkingen. Hoe ga ik daarmee en kan ik er iets aan veranderen?
- In mijn sector is er steeds minder werk. Ik denk erover uit te kijken naar een andere job. Wat zijn de knelpuntberoepen in de regio? Kan ik mij herscholen?

- ➔ **Maak vrijblijvend een afspraak en kom langs:**
  - Eva Bruyneel - Oostende - 0473 22 30 44
  - Hannelore Lammens - Roeselare / Kortrijk - 0478 87 02 57
  - loopbaanconsulent@abvv-wvl.be

Nu ook BBTk-kantoor in Ieper

Vanaf 7 januari 2019 is het secretariaat van BBTk ORIK te vinden op de eerste verdieping van het ABVV-gebouw in de Korte Torhoutstraat 27, Ieper.

- telefoon: 051 26 05 16
- mail: bbtkieper@bbtk-abvv.be

Openingsuren

- maandag en dinsdag van 9u tot 12u
- donderdag van 9u tot 12u en van 14u tot 16u

Activiteiten met Linx+

Agenda

Voor de ondersteuning van afdelingen kan je beroep doen op twee regionale medewerkers. Je vindt ons op volgende adressen:

Marc Bonte - marc.bonte@linxplus-wvl.be - Rijselsestraat 19, 8500 Kortrijk - 056 24 05 37
Op afspraak: Zuidstraat 22/22, 8800 Roeselare - 051 26 00 70
Zilverstraat 43, 8000 Brugge - 050 44 10 41
J. Peurquaetstraat 27, 8400 Oostende - 059 55 60 68

WARM BEERNEM

zaterdag 23 maart
Geleide wandeling Oedelem

We verzamelen om 14u aan 'de bunker' op de markt van Oedelem. We zijn terug rond 16.30u. Centraal thema: de rechtspraak en de rechten van de kleine man/vrouw (oftewel de gewone mensen) tijdens het ancien régime. Uiteraard worden er haltes voorzien bij de lokale horeca voor een natje en een droogje. We houden het gezellig. Deze activiteit is toegankelijk voor een breed publiek. Prijs: €2 voor niet-leden; €1 voor leden. Meer info bij Giovanni Doom op 0496 68 83 07.

ACOD VEURNE

woensdag 27 en donderdag 28 maart
Stand passage 3-daagse van Brugge-De Panne wielervedstrijd

Vrije tijd + plezier = o.a. wielersport. Ontdek de werking van ACOD Veurne, voor elk wat wils. Dit jaar tekenen we present op dit wielerevenement, dat meerdere keren passeert op de Markt van Veurne, om naar buiten te komen met onze Linx+-afdeling. Wij zorgen ook voor een drankje en een hapje. Info bij Alex Platteeuw op 0497 10 06 55.

LINX+ MARKE

woensdag 27 maart
Voordrachtenreeks Jan De Cock

Jan De Cock liet zich in 2001-2002 vrijwillig opsluiten om aan den lijve te ondervinden hoe mannen en vrouwen achter de tralies leven. In 2015 zat hij zelfs een maand lang in een Congolese cel. Enkele jaren later bezocht hij ook de slachtoffers. In deze lezing vertelt hij uitgebreid over zijn ervaringen. Deze lezing gaat door in het OC Marke om 20u, Hellestraat 6. Inkom VVK €5; ADD €7.

EGELANTIER

maandag 1, 15 en 29 april
Koersballen voorjaar 2019

Het koersballen in Molenhoek loopt op zijn einde. Zij die alsnog willen kennismaken met onze speelnamiddagen, zijn van harte welkom en dit tot en met maandag 29 april in Molenhoek.

Laat je door het koersballen verleiden. Het is een spannende, maar tegelijk ontspannende bezigheid. Kom gerust naar de resterende koersbalnamiddagen op maandag 1, 15 en 29 april om 14.30u in Molenhoek. Info bij Eric op 050 60 69 21 of bij Daniel op 0474 34 03 31.

ABVV SENIORENWERKING OOSTENDE
I.S.M. S-PLUS CENTRUM OOSTENDE
donderdag 4 april

Johan Vande Lanotte spreekt over 'Leve de vergrijzing!'

Johan Vande Lanotte haalt het grijze imago van 'vergrijzing' onderuit. In deze uiteenzetting haalt hij thema's als pensioenen en koopkracht aan, maar evengoed mantelzorg, vrijwilligerswerk en klimaatopas en -oma's passeren de revue. Koffie en koek voorzien. Locatie: De Noordstar, Jules Peurquaetstraat 27, Oostende, 14u. Deelname is gratis. Info bij Roger Deschacht (0475 95 48 79 of rogerdeschacht@hotmail.com) of bij Raymonde Declercq (0486 31 10 97 of raymonde.declercq@hotmail.com).

REISCAFÉ ANTIPODE

vrijdag 5 april
Fotoreportage Bolivia door Bart Vanruymbeke

La Paz, de hoogste grote stad ter wereld. Madidi Parque Nacional, één van de laatste onaangeroerde stukjes tropisch regenwoud in het Amazonebekken. Death Road, Downhill mountain bike ride... pure adrenalinekick. Cochabamba, Toro Toro Parque Nacional... in het voetspoor van de Dino's. Zoutvlakte Salar de Uyuni, Laguna Hedionda, Colorada, Verde...El Tatio geisers...en om af te sluiten... San Pedro de Atacama in Chili. Het reiscafé start om 20 uur in de Mozaïek, Overleiestraat 15A, Kortrijk. De inkom bedraagt €3.

ABVV SENIOREN BRUGGE EN ACOD SENIOREN BRUGGE

vrijdag 5 april
Bezoek Brugge

Dit jaar gaan we eens op stap in onze eigen

stad. We brengen een bezoek aan de ambachtelijke koekjesbakkerij Oud Huis Deman. We laten ons gidsen in het rijksarchief. We gaan vervolgens achter de schermen kijken van het concertgebouw en tussenin genieten we van een dagschotel in het sociaal restaurant Pas Partout. We spreken af aan het Rijksarchief, Predikherenrei om 9.45 uur. Inschrijven vóór 22 maart door €25 te storten op rekeningnummer BE75 9793 5312 3451 op naam van Marc Caenen met vermelding 'bezoek Brugge'.

EGELANTIER

zondag 7 april
4de quiz

Wie wordt op zondag 7 april de 'slimste Egelantierder' 2019? Ook dit jaar organiseren we onze quiz via Linx+ West-Vlaanderen. Deze activiteit stond drie jaar terug voor het eerst op het programma en is steeds een waar succes en een vaste waarde op ons jaarprogramma. De quiz start stipt om 14.30u in zaal Molenhoek. Info bij Eric (050 60 69 21), Hélène (050 60 29 87), Daniel (0474 34 03 31), Jeanine (0496 36 75 55) of Magda (050 60 82 07).

ABVV SENIORENWERKING OOSTENDE

dinsdag 16 april
Halve dag naar Gent

Onze gids schetst je de geschiedenis én actualiteit van deze voormalige textielstad alsof hij er zelf bij was. Met zijn kennis over het Anseeleplein, de Vrijdagmarkt, maar ook de Vooruit, doet hij het verhaal van de gewone man in de 'rode' arbeidersbeweging. Rond het vernieuwde Zondernaampark, dat een oase in de stad is geworden, getuigen de mooi gerenoveerde beluiken van de lange arbeidersgeschiedenis. Ook in de Marchariuswijk voel je de dynamiek van innoverende stadsprojecten. We hebben afspraak met onze gids aan het Stationsplein van Gent-Dampoort. De wandeling start om 14u en eindigt om 17u. Tussendoor is er even pauze en een drankje voorzien. Deelnameprijs: €5 per persoon. Inschrijven en info bij Roger Deschacht op 0475 95 48 79 of via rogerdeschacht@hotmail.com.

ABVV-partner in vrije tijd

DE BRUG ROESELARE

woensdag 17 april
bedrijfsbezoek Thermote-Vanhalst

Op 17 april bezoeken we het bedrijf Thermote-Vanhalst in Waregem. We krijgen een uitgebreide en unieke blik achter de schermen van het bedrijf. Na het bezoek wordt er nog een drankje aangeboden. Inschrijven door €5 te storten op rekeningnummer BE39 9731 3643 8719 met vermelding naam, aantal personen, identiteitskaartnummer per deelnemer wat nodig is voor het bezoek. Meer info bij Rene via vdbrene@skynet.be of op 051 22 50 27.

DE BRUG KORTRIJK

donderdag 18 april
Bowling en pannenkoek

Na het succes in 2017 organiseren we terug een gezellige bowlingnamiddag. We spreken af om 14.30u aan de Bowling Pottelberg (Engelse Wandeling 2, Kortrijk). We spelen samen twee spelletjes bowling en genieten van lekkere pannenkoeken met koffie of thee. Deelname aan deze leuke namiddag kost €12. Inschrijven is verplicht en kan bij één van de bestuursleden of via sinnaeve.eddy@gmail.com of op 0486 23 31 97 vóór 11 april. Een inschrijving is pas officieel na overschrijving van het bedrag op BE40 8776 2452 0163.

CC ZWEVEGEM

zondag 21 april
Bierdegustatie

Heb je altijd al meer willen weten over bier of wil je je kennis uitbreiden? CC Zwevegem organiseert voor de zesde keer een bierdegustatie. We proeven de beste bieren van het ogenblik en krijgen opnieuw een deskundige uitleg van Geroen Vansteenbrugge. Deze degustatie gaat door op zaterdag 27 april om 19.30u in zaal Sint-Paulus (Italiëlaan 6, Zwevegem). Leden betalen €15, niet-leden €20. Inschrijven kan via culturele.centrale.zwevegem@proximus.be of op 0476 99 54 92. Gelieve na inschrijving het bedrag te storten op BE49 9792 5104 2671 met vermelding 'Bierdegustatie + naam + aantal personen'.

DOCA

zaterdag 27 april
Feest van de roos

Vanaf 20u is rood troef op deze fuif. Deze 1 mei-vooractiviteit is gratis. Afspraak aan KA Jan Fevijn, Daverlostraat 132, Assebroek. Info op 0476 64 27 65.

zaterdag 27 april
Back to the 72's

In de namiddag organiseert DOCA samen met sp.a Brugge en het ABVV een gezellig samenzijn. We starten om 14u met een speech van John Crombez en een voorstelling over Van Acker door Alain Petit. Daarna is er een dansnamiddag met covergroep 'The Older Brothers' en sluiten af rond 17.30u met een heerlijke Breughelmaaltijd. Prijs: €15. Inschrijven verplicht (jacques.houtekamer@telenet.be of 0485 61 26 23) en pas geldig na storting op rekeningnummer BE97 9730 1727 7249 van sp.a Assebroek tegen 17 april.

LINX+ TXTH

dinsdag 30 april
Meiavond

Op meiavond brengt Linx+ TXTH in Kortrijk een ode aan het Franse Chanson. Les Sacs à sacs brengen een gratis concert met klassiekers van Michel Fugain, Henri Salvador, Jacques Brel... De deuren van het Textielhuis (Rijselestraat 19, Kortrijk) openen om 19u. Het optreden start om 20u. Tijdens de pauze wordt er een drankje en hapje aangeboden.

CC/LINX+ LAUWE

woensdag 1 mei
Eetfestijn

CC/Linx+ Lauwe organiseert samen met Curieus een waar eetfestijn om 1 mei te vieren. Op het menu staat Ardeens gebrad met kroketten en groenten. Het eetfestijn gaat door op 1 mei vanaf 13u in Zaal Astoria (Hospitaalstraat 67, Lauwe). Volwassenen betalen €15; kinderen jonger dan 14 jaar betalen €7. Kaarten zijn te verkrijgen via jacky.behaegels@telenet.be of op 056 41 75 88, in Café Astoria of in de Bond Moyson Lauwe.

LINX+

zondag 9 juni
Trefdag

We trekken samen naar Diest voor een nieuwe editie van de Trefdag. Net als andere jaren verzamelen we op een centrale plek. Er vertrekken ook weer bussen uit diverse plaatsen in onze provincie. Plaats van afspraak wordt de citadel van Diest. Meer info over het programma en online inschrijving via www.linxplus.be.

Fotografiewedstrijd 2019:

After midnight - Bewogen nachten

Doe mee aan onze wedstrijd Bewogen Fotografen. Wanneer de zon ondergaat, krijgt de wereld een ander licht, een ander ritme, een andere bedrijvigheid. De keerzijde van de dag, wanneer schoolkinderen, pendelaars en toeristen verdwijnen. Wanneer de mannen en vrouwen van de nacht aan de slag gaan en nachtbrakers de straten onveilig maken. Dit jaar gaan we op zoek naar wat er gebeurt als het licht uitgaat of de zon ondergaat. Wie trekt er 's nachts op pad? Waar lig jij wakker van? Wanneer de meesten van ons onder de wol kruipen, komen de nachtraven buiten. Sommigen om de nacht al dansend door te brengen, anderen om hun boterham te verdienen. Welke impact heeft licht op ons ritme, ons gemoed, ons werk? Wat gebeurt er als de zon is ondergegaan? Bij gebrek aan licht of rijkdom van schaduw. Bewogen Fotografen gaan niet op zoek naar evidenties maar zoeken in alledaagse situaties de schoonheid van een (sociaal) bewogen moment en de marges van de samenleving op. Bewogen Fotografen is een wedstrijd van Linx+ voor niet professionele fotografen en daarom nodigen we iedereen uit om zijn foto's (maximaal 4 stuks) in te zenden naar linxplus.fotografie@gmail.com. Deelnemen kan van 1 maart 2019 tot en met 31 mei 2019. Volg www.facebook.com/BewogenFotografenLinxplus voor regelmatige updates en weetjes.

Ontdek **Diest** en het **Hageland** met Linx+

Diest, versterkte stad met een rijk verleden, waar de graven van Nassau ooit regeerden en The Scabs hun eerste noten speelden.

De citadel is het vertrekpunt voor een bezoek aan de parachutisten, de prins van Oranje, de begijnen, de nachtwachter en de plaatselijke brouwers. Voor de sportievelingen staat er een avonturenparcours klaar op de Halve Maan. Wie graag de ruime omgeving verkent kan het Hageland doorkruisen op de fiets, in het spoor van de Vlaamse mijnwerkers van Marcinelle, Sven Nys of de wijnboeren van het Hageland.

➔ Info en inschrijven via www.linxplus.be of info@linxplus.be - 02 289 01 80

Afrika filmfestival strijkt opnieuw neer bij het ABVV

Naar goede gewoonte vertoont Linx+, in samenwerking met het Afrika Filmfestival, ook dit jaar enkele meeslepende Afrikaanse films. Dit jaar zetten we de sociale strijd en het klimaat in de kijker.

'Nothing About Us Without Us'

29 april om 20u

ABVV, Maria Theresiastraat 121, Leuven

Door de enorme ongelijkheid, corruptie en machtsconcentratie blijven Zuid-Afrikanen uitgesloten van elke politieke en economische participatie. Het bouwen aan alternatieven van onderuit is noodzakelijk om betere levensomstandigheden af te dwingen. Deze film vertelt het verhaal van twee zulke alternatieven en portretteert de zoektocht naar inspraak, democratie en een beter leven.

'Golden Fish, African Fish'

7 mei om 20u

ABVV, Maria-Theresiastraat 121, Leuven

Een beklijvende film over één van de laatste regio's in Senegal waar er aan traditionele visvangst wordt gedaan.

➔ Meer info via www.facebook.com/linxplus.vlaamsbrabant en www.linxplus.be

AFRIKA
FILMFESTIVAL

Viering jubilarissen Algemene Centrale Brussel – Vlaams-Brabant

De Algemene Centrale Brussel – Vlaams Brabant viert de leden met 25, 35, 40 en 45 jaar lidmaatschap op zaterdag 15 juni 2019. Bij deze gelegenheid zullen de gevierde jubilarissen een kenteken (zilveren of gouden bondsknop) en een diploma uitgereikt krijgen.

Kom jij ook in aanmerking, of wens je graag meer informatie? Geef dan snel een seintje via mail aan carine.derouck@accg.be.

Last van stress? Hoe ga je ermee om?

ABVV Loopbaanbegeleiding zet je op weg.

Herken je dit?

- Je zoekt een beter evenwicht tussen werk en privé
- Je ervaart een moeilijke samenwerking met je collega's of leidinggevende
- Je hebt het gevoel dat je vastzit en wil terug mogelijkheden zien.

ABVV Loopbaanbegeleiding is een individuele begeleiding. Bij ABVV Loopbaanbegeleiding vind je een antwoord op deze en andere vragen. Aan de hand van gesprekken en opdrachten op jouw maat gaan we op zoek naar jouw talenten, waarden, ambities en motivatie.

Het resultaat van de begeleiding is een persoonlijk ontwikkelingsplan. Een realistisch stappenplan geeft weer hoe je jouw doelstellingen kan bereiken.

Loopbaanbegeleiding betaal je met loopbaancheques, die je via VDAB aankoopt voor 40 euro. Daarmee heb je recht op vier uur begeleiding. Onder bepaalde voorwaarden betaalt het ABVV je deze cheque terug.

Lees meer over ons aanbod op www.abvvloopbaanbegeleiding.be. Of meld je aan voor een gratis kennismakingsgesprek op loopbaanbegeleiding@vlaamsabvv.be of telefonisch op 011 22 97 77 (Limburg).

Je vindt ons in Beringen, Bilzen, Genk, Hasselt, Lommel, Maaseik en Sint-Truiden.

Agenda

LIMBURG

LINX+ GENK I.S.M. UMB, HUISVANDEMENSGENK EN FEDERATIE ACLI-VLAANDEREN

Donderdag 28 maart:

Boekvoorstelling 'Zijn naam was Youssef'

- Boekvoorstelling door Genkse mensenrechtenactiviste Samira Attilah
- Zaal 'De ontdekking' bibliotheek Genk, Stadsplein, Genk om 19u
- Muziek door het "Genks cité koor" en receptie door Acli-Waterschei
- Inkom gratis
- Info bij Bernard Glowacki (089 25 74 51 - 0498 50 34 81 - glowackibernard@gmail.com) of bij Rina Simons (089 30 46 03 - 0497 82 88 19 - rina.simons54@gmail.com)

JONGER DAN JE DENKT

Vrijdag 29 maart:

Lentefeest

- Zaal Lentedreef, Lentedreef 1, Houthalen
- Deuren open om 16u.
- Menu in buffetvorm. Leden €30/persoon, niet-leden €35/persoon)
- Inschrijven kan tot en met 23 maart bij Marika Nemeth (089 77 71 08 - 0496 23 88 73 - marika_nemeth@hotmail.com)
- Betalen op rekeningnummer BE 46 0016 42019636 of via een bestuurslid of via ons kantoor, Weg naar Zwartberg 205 B, Houthalen

'T CABALJON

Vrijdag 5 april:

Een waardig levenseinde

- Toelichting over wilsverklaring, euthanasie, vroegtijdige zorgplanning door Dr Surmont, gemodereerd door Lenn Melotte (radio MFY)
- Zaal Lentedreef te Houthalen om 19.30u
- Inkom gratis
- Info bij Guido Bulen (0497 21 60 43), Myriam Bellio (0499 51 17 09) of Ilse Bens (0477 78 18 01)

LINX+ ZUTENDAAL I.S.M. LINX+ DIEPENBEEK

Zondag 7 april:

Klimaatwandeling

- Wandeling met een gediplomeerd klimaatgids, De Ranger

Agenda

- Vertrek om 14u (bezoekersonthaal), Nationaal Park Hoge Kempen, Hoofdtoegangspoort Connecterra, Zetellaan 54, Maasmechelen
- Einde om 16u
- €3/persoon (-3 jaar gratis)
- Info bij Johnny Frans (jfrans@abvmetaal.be) of Michel Wolfs (michelwolfs2@gmail.com)

LINX+ TONGEREN

Dinsdag 9 april:

Friet Haring / friet Hamburger

- In zaal Volksontwikkeling, Jekerstraat 59, Tongeren om 18.30u
- Info bij Ivo Huybrechts (ivo.huybrechts@telenet.be, 0479 54 15 74)

CARPE DIEM

Vrijdag 12 april:

Alpacaboerderij

- Een film over de dieren en de boerderij met een bezoek aan de stallen en de boerderijwinkel.
- Minimum 20 deelnemers, prijs €9/persoon
- Begin 14u ter plaatse: Lillerbaan 104, Kaulille, einde 16u
- Inschrijven voor 29 maart
- Info en inschrijven bij wasil.tokarek@gmail.com of 011 52 35 36 (liefst na 18u)

LINX+ CURIEUS

Maandag 15 tot donderdag 18 april:

Europese trip naar Straatsburg

- Dag 1: vertrek met bus naar Colmar en bezoek aan Metz. Dag 2: bezoek aan stad en aan Haut Koenigsbourg + wijndegustatie
- Dag 3: verkenning Straatsburg met boottocht en bezoek aan het Europees Parlement. Laatste dag: bezoek vernietigingskamp Natzweiler-Struthof met tussenstop in Nancy.
- Prijs €290/persoon (toeslag single + €120), inbegrepen vervoer luxe autocar, 3 overnachtingen met ontbijt en 2 avondmalen, wijnproeverij, alle toegangsgelden en reisgids
- reis- en annuleringsverzekering €18/persoon
- Info en inschrijven bij info.limburg@curieus.be

CARPE DIEM

Vrijdag 19 april:

Oud Stoomstroopfabriek

- Kennismaking met locatie, het productieproces en het nieuwe 'fruitbelevingscentrum'
- Maximum 20 deelnemers, prijs €9/persoon
- Begin om 14u ter plaatse, Stationsstraat 54, Borgloon, einde om 16u
- Inschrijven voor 9 april
- Info en inschrijven wasil.tokarek@gmail.com, 011 52 35 36 (liefst na 18u)

LINX+ GENK

Zaterdag 20 april:

Repair Café

- Buurthuis, Bijlkesstraat 16, Sledderlo, van 13 en 17u
- Herstel van spullen die stuk zijn. De activiteit is gratis. Enkel vervangstukken en benodigde materialen dienen vergoed te worden
- Info bij Bernard Glowacki (089 25 74 51 - 0498 50 34 81 - glowackibernard@gmail.com) of Rina Simons (089 30 46 03 - 0497 82 88 19 - rina.simons54@gmail.com)

ACOD

Dinsdag 23 april:

Zorg zonder Zorgen

- Gast spreker Michelle Heyens vertelt over "Hoe het anders kan"
- Om 19.30u in ACOD-gebouw, Koning Astridlaan 45, 3500 Hasselt
- Iedereen welkom, inkom gratis
- Inschrijven via limburg@acod.be of 011 30 09 70

TREFDAG LINX+

Zondag 9 juni:

Diest en Hageland

- Uitgebreid programma en inschrijven via onze website www.linxplus.be

Alpacaboerderij

ABVV-partner in vrije tijd

EXCLUSIEF VOOR ABVV-LEDEN

20% EEN AUTOVERZEKERING NODIG? WACHT NIET LANGER, BESPAAR NU!

TIJDELIJKE ACTIE

20% KORTING GEDURENDE HET EERSTE JAAR OP DE:

- ✓ **BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID**
- ✓ **MINI OMNIUM**
- ✓ **MAXI OMNIUM**

TIJDENS HET EERSTE JAAR KRIJGT U 20% KORTING OP DE PREMIE VAN 3 WAARBORGEN!

U betaalt 20 % minder op de Burgerlijke Aansprakelijkheid, de Mini Omnium en/of de Maxi Omnium indien u een contract onderschrijft van 01/01/2019 t.e.m. 30/04/2019.

ONTDEK OOK ONZE VERSCHILLENDE VOORDELEN EN KORTINGEN.

Lagere premie, snelle bijstand via de Actel Assist app 24u/24 en 7 dagen op 7, kilometerkorting, specifieke kortingen indien garage, carport of rijkhulpsysteem, ...

MEER INFO OF EEN GRATIS VRIJBLIJVENDE OFFERTE?

Bel gratis naar ons contact center op **0800/49 494**
of surf naar **www.actelaffinity.be/abvv/actie**

Actelaffinity is de commerciële benaming van een product van Actel-merk van P&V Verzekeringen cvba - Verzekeringsonderneming erkend onder code 0058 - Koningsstraat 151, 1210 Brussel. Dit document is een reclamedocument met daarin algemene informatie over de autoverzekering Actelaffinity die door P&V Verzekeringen ontwikkeld werd en waarop het Belgische recht van toepassing is. Op de verzekering Actelaffinity zijn uitsluitingen, beperkingen en voorwaarden in verband met het verzekerde risico van toepassing. We verzoeken u dus om de algemene voorwaarden van dit product aandachtig te lezen vóór de inschrijving. Ze zijn beschikbaar op de website www.actelaffinity.be/avauto of op eenvoudig verzoek aan een sales adviseur van ons contact center. De verzekeringsovereenkomst wordt aangegaan voor één jaar met mogelijkheid tot stilzwijgende verlenging. Bij eventuele klachten kunt u contact opnemen via 0800/49 494 met een sales adviseur van het contact center, uw bevoorrechte gesprekspartner voor al uw vragen. Hij zal alles doen om u zo goed mogelijk te helpen. U kunt ook rechtstreeks contact opnemen met onze dienst Klachtenmanagement die uw klacht of opmerking zorgvuldig zal onderzoeken. Wij zullen de verschillende partijen trachten te verzoenen en naar een oplossing zoeken. U kunt met ons contact opnemen per brief (Klachtenmanagement, Koningsstraat 151, 1210 Brussel), per e-mail klacht@actel.be of telefonisch 02/250.90.60. Als u niet akkoord gaat met de voorgestelde oplossing kunt u zich wenden tot de Ombudsdienst van de Verzekeringen (de Meeûssquare 35 te 1000 Brussel), telefonisch 02 547 58 71 of per mail info@ombudsman.as.

ABVV
Samen sterk

actel
AFFINITY